

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 8 – 9 grudnia 2017 roku na kierunku
Zarządzanie
prowadzonym
na Wydziale Zarządzania
Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	11
Dobre praktyki	12
Zalecenia	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	21
Dobre praktyki	21
Zalecenia	21
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	21
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	21
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	33
Dobre praktyki	33
Zalecenia	33
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	35
Dobre praktyki	35
Zalecenia	36
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	36
Dobre praktyki	37
Zalecenia	37
Kryterium 6. Umiejscowienie procesu kształcenia	37
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	37
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	38
Dobre praktyki	38
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	39
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	39
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	40
Dobre praktyki	41
Zalecenia	41
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	41
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	41
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	44
Dobre praktyki	45
Zalecenia	45
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	46

Załączniki: ..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego ..... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego).... **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Danuta Strahl, ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA
2. prof. dr hab. Stefan Wrzosek – członek PKA
3. mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA ds. postępowania oceniającego
4. Agnieszka Kowalczyk – ekspert PKA ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Wizytacja na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach na kierunku *Zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz trzeci. Ostatnia ocena programowa na tym kierunku odbyła się w roku 2010 i zakończyła wydaniem oceny wyróżniającej (Uchwała Nr 581/2010 z dnia 24 czerwca 2010 roku). Ocena dostosowania się Uczelni do zaleceń ZOPKA jest ujęta w dalszej części raportu w pkt.5.

Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą w Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z Raportem Samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie Raportu Samooceny oraz dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, Dyrektorem Biura Współpracy z Gospodarką i Absolwentami, Kierownikiem Centrum Języków Obcych, przedstawicielami Kół Naukowych, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi, tj. przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	<i>Zarządzanie</i>	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia I stopnia studia II stopnia	
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek	obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk ekonomicznych Dyscyplina: - nauki o zarządzaniu	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	Studia I stopnia 6 semestrów / 180 ECTS Studia II stopnia 4 semestry / 120 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Studia I stopnia – <i>marketing na rynkach krajowych i międzynarodowych, menedżer w administracji publicznej, przedsiębiorczość, zarządzanie finansowe, zarządzanie marketingowe w usługach profesjonalnych, turystyce i mediach, zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie zasobami ludzkimi</i> Studia II stopnia – <i>marketing na rynkach krajowych i międzynarodowych, przedsiębiorczość, specjalność menedżerska, zarządzanie finansowe, zarządzanie marketingowe w usługach profesjonalnych, turystyce i mediach. Zarządzanie projektami międzynarodowymi, zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie w kulturze, sztuce, i turystyce kulturowej, zarządzanie zasobami ludzkimi</i>	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat – studia I stopnia Magister – studia II stopnia	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	Studia I stopnia – 23 Studia II stopnia – 23	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne

Liczba studentów kierunku	662	191
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	Studia I stopnia 1764 Studia II stopnia 795	

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium Wyróżniająca / W pełni / Zadowolająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów
- 1.3. Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Kierunek *Zarządzanie* bezpośrednio wpisuje się w misję UE w Katowicach, a także w misję Wydziału Zarządzania, jak również w obszar działań strategicznych określonych w 1 module Strategii WZ w latach 2011–2017, które zakładają kształcenie kadr wysoko kwalifikowanych w zakresie nauk ekonomicznych przygotowanych do potrzeb współczesnej i innowacyjnej gospodarki. Koncepcja kształcenia na kierunku zarządzanie zakłada, zgodnie z istotą profilu ogólniakademickiego, integrację badań naukowych z procesem dydaktycznym i jednocześnie stworzenie systemu transmisji wiedzy praktycznej do programów kształcenia, poprzez ofertę specjalności dostosowanych do potrzeb rynku pracy, co określa jeden z celów strategicznych Wydziału. Ogólne cele kształcenia to: zaangażowanie studentów i kadry dydaktycznej oraz absolwentów w tworzenie środowiska społeczności akademickiej o wysokich kompetencjach naukowych, zawodowych i społecznych, wyzwalanie skutecznych zachowań społecznych, organizatorskich i przedsiębiorczych wśród studentów, propagowanie etycznych i skutecznych wzorów zachowań menedżerskich. Cele te mają być i są osiągnięte poprzez dobór kadry akademickiej o wysokich kwalifikacjach naukowych, rozwijanie badań naukowych w wymiarze krajowym i międzynarodowym, nowoczesną infrastrukturę dydaktyczną. Koncepcja kształcenia różnicuje cele dydaktyczne dla studiów I i II stopnia, zakładając przygotowanie menedżerów na poziomie studiów licencjackich do zadań sfer operacyjnego i do dalszego kształcenia, zaś na studiach II stopnia do zadań sfer strategicznego i kontynuacji kształcenia na poziomie studiów doktoranckich, jak i ustawicznego kształcenia.

Studia na kierunku *Zarządzanie* zostały powołane na podstawie decyzji oraz Uchwały Senatu z 1992 roku. Koncepcja nauczania na kierunku *Zarządzanie* przez lata ewoluowała, głównie w związku z prowadzeniem aktualnych badań naukowych oraz diagnozą rynku pracy. Miały na nią wpływ, obowiązujące do roku 2012 standardy kształcenia, także m. in. zapisy Uchwały nr 34 2011/2012 w sprawie polityki dydaktycznej oraz ustalenia Procesu Bolońskiego, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień standardów i wskazówek dotyczących zapewnienia jakości procesu kształcenia. Ostateczny kształt programu nauczania na kierunku *Zarządzanie* został wypracowany przez Radę Programową Kierunku z uwzględnieniem opinii interesariuszy zewnętrznych, w tym Rady Biznesu, współpracujących z Wydziałem od wielu lat przedsiębiorstw przemysłowych różnej skali oraz ogromnego doświadczenia kadry akademickiej, opinii studentów. Program studiów jest corocznie modyfikowany.

Na kierunku studiów *Zarządzanie* kształcenie oparte jest na polu badawczym dyscypliny nauki o zarządzaniu, ale odnosi się też do dyscyplin pokrewnych (jak: ekonomia, psychologia, socjologia, prawo, politologia). Łączy je przedmiot badania – procesy społeczne w uporządkowanej zbiorowości jednostek ludzkich oraz wyróżnionych relacji i powiązań, wraz z dążeniem tych zbiorowości do osiągnięcia określonych atrybutów (np. wartości ekonomicznych). Kształcenie na kierunku wymaga także posiłkowania się, ale w bardzo ograniczonym stopniu, wiedzą z zakresu nauk humanistycznych (np. filozofia, kognitywistyka), ścisłych (np. matematyka), technicznych, przyrodniczych (np. ochrona

środowiska) i wiedzą z innych obszarów kształcenia. W koncepcji kształcenia istotne jest ściśle powiązanie kształcenia na kierunku *Zarządzanie* z badaniami podstawowymi prowadzonymi przez pracowników Wydziału Zarządzania (WZ), szczególnie tych, którzy tworzą minimum kadrowe oraz prowadzą zajęcia na kierunku. Koncepcja kształcenia na kierunku opiera się na klasycznym nurcie management science, z którego wynika również nauczanie wg subdyscyplin w naukach o zarządzaniu (np. zarządzanie marketingowe, zarządzanie strategiczne, zarządzanie projektem, zaś subdyscyplinom przyporządkowane są uruchamiane na kierunku specjalności. Takie ujęcie zapewnia uwzględnianie w modyfikacjach i rozwoju koncepcji kształcenia aktualnych trendów dorobku naukowego dyscypliny nauki o zarządzaniu. Absolwent kierunku jest przygotowany do pracy w charakterze specjalisty organizacji i zarządzania, menedżera średniego i wyższego szczebla, doradcy i konsultanta w organizacjach o charakterze gospodarczym lub publicznym, a także prowadzenia własnej działalności. Dzięki teoretyczno-praktycznej wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu potrafi rozpoznawać, diagnozować i rozwiązywać problemy gospodarowania zasobami organizacji. Metody kształcenia dostosowane są do twórczego rozwijania wiedzy oraz zaspokajania zapotrzebowania na kadry kierownicze i specjalistyczne. Po ukończeniu kierunku *Zarządzanie* absolwent jest przygotowany do pracy na stanowiskach menedżerskich, na których z powodzeniem wdraża i realizuje oryginalne pomysły strategiczne. Zdobyte umiejętności i wiedza w zakresie języków obcych pozwalają też na pracę w organizacjach międzynarodowych, w różnych instytucjach Unii Europejskiej, a także w przedsiębiorstwach zajmujących się zarządzaniem na szczeblu międzynarodowym. Profil absolwenta kształtuje się na podstawie oferowanego wyboru specjalności zarówno dla 1 i 2 stopnia, studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz przedmiotów swobodnego wyboru. Koncepcja kierunku uwzględnia proces umiędzynarodowienia jako przygotowanie studentów do posługiwania się specjalistycznym językiem obcym, szczególnie angielskim oraz wykorzystywaniem kontaktów międzynarodowych kadry akademickiej do zapewnienia porównywalności standardów kształcenia na kierunku zarządzanie w wymiarze międzynarodowym, a także prowadzenie projektów naukowych o zasięgu międzynarodowym o czym świadczy np. udział Katedry Przedsiębiorczości, jako jedynej w Polsce w międzynarodowej sieci badawczej Global Entrepreneurship Monitor. Oceniając ofertę kształcenia kierunku zarządzanie w stosunku do innych uczelni, można podkreślić jej orientację na zarządzanie w usługach, co prezentują oferowane specjalności jak: *Zarządzanie w usługach profesjonalnych, turystyce i mediach. Zarządzanie projektami międzynarodowymi, Zarządzanie w kulturze, sztuce, i turystyce kulturowej*, utrzymanie na profilu ogólnoakademickim praktyk zawodowych co wiąże się z przygotowaniem absolwentów do potrzeb rynku pracy oraz zapoczątkowanie kształcenia w formie tutoringu, jak i oparcie kształcenia na badaniach naukowych z udziałem studentów, co potwierdzają publikacje naukowe.

1.2.

Badania naukowe prowadzone przez pracowników kierunku *Zarządzanie* osadzone są w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i dotyczą kilku subdyscyplin, tj. teorii zarządzania, zarządzania strategicznego, zarządzania marketingowego, przedsiębiorczości, zarządzania projektem, szczególnie rozwijającej się subdyscypliny zarządzanie sieciowe.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie dwóch dyscyplin: nauk o zarządzaniu oraz ekonomii. W ostatniej ocenie parametrycznej z roku 2017 uzyskał kategorię A.

W ostatnim 4-letnim okresie sprawozdawczym na Wydziale Zarządzania były realizowane następujące badania (w nawiasach liczby dla prowadzących zajęcia na kierunku Zarządzanie): granty NCN – 13 (11); badania statutowe – 169 (141); młodzi naukowcy – 61 (46) oraz źródła zewnętrzne – 7 (4). W latach 2012-2017 na 250 projektów badań

realizowanych na Wydziale Zarządzania 202 było kierowanych przez pracowników wydziału prowadzących zajęcia na kierunku. Efektem podjętych prac badawczych są liczne publikacje w krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych, liczne monografie i opracowania zespołowe, a także promocje naukowe.

Dodatkowo, wyniki badań na bieżąco włączane są do treści programowych przedmiotów prowadzonych na ocenianym kierunku, w tym przedmiotów specjalnościowych i do wyboru na studiach doktoranckich i podyplomowych, a także do zakresu prac magisterskich i dyplomowych oraz prac kół naukowych działających na Wydziale. Na przykład Katedra Przedsiębiorczości, prowadząca zajęcia na kierunku Zarządzanie jest jedynym w Polsce partnerem międzynarodowej sieci badawczej Global Entrepreneurship Monitor. Wyniki badań z GEM wykorzystywane są w kształceniu na kierunku.

1.3.

Efekty kształcenia dla kierunku *Zarządzanie* dla studiów I i II stopnia prowadzonych w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych na profilu ogólnoakademickim zostały określone Uchwałą Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach z dn. 30 czerwca 2012 r. Senat przyporządkował kierunek do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych i wskazał dziedzinę nauk ekonomicznych a w jej ramach dyscyplinę: nauki o zarządzaniu jako tę, do której odnoszą się efekty kształcenia. Informacje ujęte w systemie Polon są zgodne z ustaleniami Senatu Uczelni. Analiza opisu efektów kształcenia pozwala stwierdzić, iż przyporządkowanie efektów zarówno do obszaru, jak i dyscypliny naukowej jest właściwe i w pełni odpowiadające nazwie kierunku. Dla studiów II stopnia określono po 40 efektów, w tym w zakresie wiedzy 15 umiejętności 15 i kompetencji społecznych 10. Każdy efekt został przyporządkowany do odpowiedniego efektu określonego dla obszaru nauk społecznych profilu ogólnoakademickiego odpowiednio studiów I i II stopnia. Opis efektów wyraźnie różnicuje efekty I i II stopnia, zakreślając na studiach I stopnia podstawowy zakres wiedzy i umiejętności, a w odpowiednich zagadnieniach zaawansowany, czy pogłębiony, zaś w odniesieniu do studiów II stopnia –rozszerzony i pogłębiony zakres wiedzy i umiejętności. Jest zachowana pełna spójność efektów kierunkowych z obszarowymi, gdyż efekty określone na poziomie kierunku odnoszą wskazywany zakres wiedzy w efektach obszarowych, do wiedzy i metod badawczych właściwych dla dyscypliny nauki o zarządzaniu, a w bardziej szerszym ujęciu w niektórych efektach do dziedziny nauk ekonomicznych. I tak efekt obszarowy S1A_W02 Ma podstawową wiedzę o różnych rodzajach struktur i instytucji społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych), w szczególności ich istotnych elementach jest uszczegółowiony w efektach kierunkowych ZRZ1_W03 Ma wiedzę na temat najistotniejszych relacji między strukturami i instytucjami w otoczeniu oraz wiedzę o typach relacji pomiędzy częściami struktur organizacji; efekt obszarowy dotyczący umiejętności S1A_U07 Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozstrzygnięcia dylematów pojawiających się w pracy zawodowej jest rozwinięty w efektach ZRZ1_U01 Potrafi identyfikować i interpretować oraz wyjaśniać innym zjawiska i procesy gospodarcze, organizacyjne, społeczne, zarządcze wraz z ich uwarunkowaniami, ZRZ1_U03 Potrafi identyfikować przyczyny oraz przeprowadzić analizę uwarunkowań i skutków procesów organizacyjnych, społecznych i zarządczych; ZRZ1_U05 Potrafi wykorzystać wiedzę o regułach, zasadach, wytycznych organizowania, zarządzania oraz normach etycznych regulujących funkcjonowanie i zmiany struktur. Efekty obszarowe należące do kategorii kompetencji społecznych zostały odniesione w efektach kierunkowych do roli menedżera w środowisku zawodowym. I tak na przykład efekt obszarowy S1A_K02 potrafi współdziałać pracować w grupie przejmując w niej różne role jest ujęty jako efekt kierunkowy – ZRZ1_K04 Potrafi identyfikować i rozstrzygać dylematy w zakresie poszczególnych ról, funkcji organizacyjnych, właścicielskich, menedżerskich i roli przedsiębiorcy oraz praktycznie odróżniać postawy populistyczne, nieprofesjonalne,

nieetyczne, niemoralne, nieuczciwe, naganne, ZRZ1_K08 Potrafi komunikować się w sprawach związanych z wypełnieniem roli w różnego typu organizacjach i roli kierownika, lidera zespołu, w tym w ramach swojej specjalności potrafi komunikować się z przedstawicielami interesariuszy; Efekty na poziomie studiów I stopnia uwzględniają pogłębiony zakres wiedzy do zagadnień kluczowych dla kierunku co ilustruje np. efekt: ZRZ1_W09 Ma wiedzę na temat ewolucji wiedzy z zakresu teorii organizacji i zarządzania oraz przynależnych im paradygmatów zaś przygotowanie do prowadzenia badań uwzględniają efekty o charakterze analitycznym jak np. ZRZ1_U02 Potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania podstawowych procesów i zjawisk organizacyjnych, społecznych i zarządczych; ZRZ1_U03 Potrafi identyfikować przyczyny oraz przeprowadzić analizę uwarunkowań i skutków procesów organizacyjnych, społecznych i zarządczych; W zbiorze efektów kierunkowych są ujęte dwa efekty odnoszące się do umiejętności posługiwania się językiem obcym. Określają one nabycie umiejętności na poziomie B2 Europejskiego Systemu opisu kształcenia językowego jak również zakładają opanowanie języka ojczystego i obcego dla opisu problemów typowych dla procesu zarządzania.

Na poziomie studiów II stopnia spójność efektów kierunkowych i obszarowych jest w pełni zapewniona, gdyż efekty kierunkowe rozwijają efekty obszarowe wskazując na konkretny zakres wiedzy z dyscypliny nauki o zarządzaniu, zachowują istotę efektów obszarowych ale uszczegóławiają umiejętności zarządcze, analityczne i diagnostyczne, zaś w zakresie kompetencji społecznych wskazują na zasygnalizowany w efektach obszarowych problem odpowiedzialności i zachowań etycznych odnosząc go do postaw menedżerskich. Opis efektów ujmuje złożoność wiedzy poprzez identyfikowanie różnic, związków, uwarunkowań wyznaczonych przez odpowiednie teorie i praktykę zarządczą. Efekty w zakresie wiedzy zakładają osiągnięcie wiedzy rozszerzonej, pogłębionej lub uporządkowanej zarówno dla kluczowych problemów zarządczych, jak i zagadnień wspomagających proces zarządzania. Jako przykład można wskazać na efekty ZRZ2_W01: Zna i rozumie uwarunkowania dla współczesnych koncepcji zarządzania i ich wpływu dla tworzenia relacji pomiędzy organizacjami oraz ich osadzenie w teorii o organizacji i teorii zarządzania. Rozumie wpływ koncepcji na organizację również w aspekcie wielokulturowym. Efekty uwzględniają umiejętność prowadzenia badań poprzez określanie samodzielności w rozwiązywaniu problemu, opracowywaniu projektów badawczych jak np. Efekt ZRZ2_U04: Samodzielnie potrafi wybrać, przebadać i zaproponować procedurę rozwiązania kluczowych problemów przy zastosowaniu wybranych koncepcji zarządzania. ZRZ2_U05 Analizuje dzięki wybranym koncepcjom zarządzania procesy zachodzące w relacjach wewnętrznych jak i zewnętrznych z otoczeniem organizacji i jej interesariuszami. ZRZ2_U09 Posługuje się przygotowanymi pisemnymi raportami z badań, w których wyjaśnia wpływ efektów zastosowanych koncepcji na zmianę środowiska kulturowego, społecznego, ekonomicznego czy samego procesu zarządzania

Efekty określone dla studiów II stopnia uwzględniają umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+.

Opis efektów kierunkowych jest jasny i zrozumiały, gdyż odwołuje się do kategorii pojęciowych właściwych dla dziedziny nauk ekonomicznych, dyscypliny nauki o zarządzaniu odpowiadającym zagadnieniom występującym zarówno w koncepcjach teoretycznych, jak i praktyce zarządczej oraz wykorzystuje typowe dla Krajowych Ram Kwalifikacji opisy, iż w zakresie wiedzy student zna i rozumie, w zakresie umiejętności student potrafi (analizuje, interpretuje). Natomiast w zakresie kompetencji społecznych nie zawsze opis efektu ujęty jest w kategorii student jest gotów tylko sformułowane są umiejętności studenta, ale również określone sytuacje jego zachowań. Na podstawie analizy opisu efektów można stwierdzić, iż możliwa jest realizacja efektów i ich ocena zarówno na poziomie studiów I jak i II stopnia,

gdyż wskazują zakres wiedzy do osiągnięcia (podstawowa, rozszerzona, pogłębiona) wskazują konkretne zagadnienia do opanowania, określają precyzyjnie umiejętności: analityczne, zarządcze, diagnostyczne, przypisując im jednocześnie cel ich opanowania.

Jako przykłady można wskazać - dla studiów I stopnia efekt ZRZ1_W08 Ma wiedzę o podstawowych zmiennych, odzwierciedlających charakter, dynamikę i skalę zmian procesów organizacyjnych oraz ich konsekwencje i uwarunkowania; a dla studiów II stopnia ZRZ2_W015 Przedstawia decyzje zmierzające do poprawy zaistniałej sytuacji i krytycznie odnosi się do różnych propozycji jej naprawy. Efekty kierunkowe są możliwe do weryfikacji, gdyż każdy efekt ma wskazane moduły, w których jest realizowany, a na poziomie modułów określono właściwe sposoby jego oceny, choć nie powiązano ich z szczegółowymi efektami, co byłoby bardziej zrozumiałe dla studenta.

Na kierunku zarządzanie nie określono efektów przedmiotowych, a wskazanie dotyczące spójności między efektami kierunkowymi, a celami kształcenia przedmiotowego zrealizowane jest poprzez przyporządkowanie efektów kierunkowych do celu kształcenia każdego przedmiotu. Przyporządkowania te są właściwe i zasadne, aczkolwiek brak określonych efektów dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie przedmiotu ogranicza możliwość wskazania zrozumiałego dla studenta zakresu weryfikacji efektu, jak i zrozumienia spójności koncepcji kształcenia w tym powiązania efektów kierunkowych z przedmiotowymi. Dla praktyk zawodowych w kartach praktyk zostały określone szczegółowe cele i zadania. Zadania te koncentrują się na wykorzystaniu wiedzy do nabycia umiejętności związanych z procesem zarządzania w organizacji, w której odbywa się praktyka zachowując tym samym spójność ze wskazanymi właściwie efektami kierunkowymi. W sylabusach dla praktyk wskazano efekty kierunkowe, które są realizowane podczas praktyk.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kierunek *Zarządzanie* bezpośrednio wpisuje się w misję UE w Katowicach, a także w misję Wydziału Zarządzania. Koncepcja kształcenia zakłada integrację badań naukowych z procesem dydaktycznym i jednocześnie stworzenie systemu transmisji wiedzy praktycznej do programów kształcenia, poprzez ofertę specjalności dostosowanej do potrzeb rynku pracy. Na kierunku studiów *Zarządzanie* kształcenie oparte jest na obszarze badawczym dyscypliny nauki o zarządzaniu, ale odnosi się też do dyscyplin pokrewnych (jak: ekonomia, psychologia, socjologia, prawo, politologia).

Badania naukowe prowadzone przez pracowników kierunku *Zarządzanie* osadzone są w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i dotyczą kilku subdyscyplin, tj. teorii zarządzania, zarządzania strategicznego, zarządzania marketingowego, przedsiębiorczości, zarządzania projektem.

Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk ekonomicznych w zakresie dwóch dyscyplin: nauk o zarządzaniu oraz ekonomii. W ostatniej ocenie parametrycznej z roku 2017 uzyskał kategorię A.

Senat przyporządkował kierunek zarządzanie na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim dla prowadzonych studiów stacjonarnych i niestacjonarnych do obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych i wskazał dziedzinę nauk ekonomicznych, a w jej ramach dyscyplinę: nauki o zarządzaniu, do której odnoszą się efekty kształcenia. Zachowana jest pełna spójność między efektami kierunkowymi, a obszarowymi określonymi w KRK dla obszaru kształcenia w zakresie nauk społecznych. Efekty określone na poziomie kierunku odnoszą wskazywany zakres efektów obszarowych do wiedzy i metod badawczych właściwych dla dyscypliny nauki o zarządzaniu, z której wywodzi się kierunek zarządzanie. Efekty uwzględniają na poziomie studiów I stopnia przygotowanie studentów do prowadzenia badań, jak i oferowanie pogłębionej wiedzy z zakresu zarządzania, zaś na poziomie studiów II stopnia uwzględniają udział studentów w badaniach naukowych, w szczególności akcentując to

w efektach w zakresie umiejętności. Efekty obejmują umiejętności związane z opanowaniem języka obcego na poziomie odpowiednio B2 i B2 +. Na kierunku *Zarządzanie* zarówno na poziomie I, jak i II stopnia nie określono efektów przedmiotowych, a wskazanie dotyczące spójności między efektami kierunkowymi, a celami kształcenia przedmiotowego zrealizowane jest poprzez przyporządkowanie efektów kierunkowych do celu kształcenia danego przedmiotu. Określono cele i zadania kształcenia dla praktyk zawodowych. Przyporządkowania efektów kierunkowych do celów przedmiotowych są właściwe i zasadne aczkolwiek brak określonych efektów dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na poziomie przedmiotu ogranicza możliwość wskazania zrozumiałego dla studenta zakresu weryfikacji efektu, jak i zrozumienia spójności koncepcji kształcenia, w tym powiązania efektów kierunkowych z przedmiotowymi. Opis efektów jest zrozumiały i umożliwia ich ocenę.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

W celu lepszej komunikacji ze studentami rozważyć określenie efektów przedmiotowych.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych kierunku zarządzanie na poziomie studiów I i II stopnia w został zatwierdzony przez Radę Wydziału Zarządzania uchwałą z dnia 29.06.2017 - Uchwała w sprawie wprowadzenia zmian w programach i planach studiów I i II stopnia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Zarządzania. Program studiów kierunku zarządzanie na poziomie studiów I stopnia stacjonarnych obejmuje ogółem 1764 godziny, zaś na studiach niestacjonarnych 984 godziny, wymagające bezpośredniego kontaktu nauczycieli akademickich i studentów, bez uwzględnienia godzin związanych z konsultacjami i realizowany jest w okresie 6 semestrów. W programie wydzielono przedmioty podstawowe z wymiarem 660 godzin na studiach stacjonarnych i 513 na niestacjonarnych, przypisując im 70 ECTS, przedmioty ogólnouczelniane w wymiarze 300 godzin na studiach stacjonarnych i 120 na niestacjonarnych, którym przypisano 18 ECTS, przedmioty do wyboru, które mają 79 p. ECTS i przedmioty humanistyczne - 8.ECTS. Na studiach II stopnia ogólna liczba godzin kontaktowych wynosi 795 na studiach stacjonarnych i 477 na studiach niestacjonarnych. Przedmioty podstawowe stanowią odpowiednio 245 i 216 z godzin przypisaną liczbą p ECTS 44, przedmioty do wyboru to 71 ECTS i humanistyczne na studiach stacjonarnych w wymiarze 30 godzin i niestacjonarnych 15 g, którym przypisano 5 p. ECTS. Przedmioty do wyboru obejmują przedmioty specjalnościowe, seminarium dyplomowe, języki obce i przedmioty do wyboru w grupie przedmiotów ogólnouczelnianych i podstawowych. Oferowane są takie specjalności jak: na studiach I stopnia, zarządzanie przedsiębiorstwem i zarządzanie zasobami ludzkimi, na studiach II st, zarządzanie przedsiębiorstwem i zarządzanie zasobami ludzkimi, specjalność menedżerska i zarządzanie marketingowe, zarządzanie w usługach profesjonalnych w turystyce i mediach. Stosowane na Wydziale wyodrębnianie jednostek dydaktycznych nie

jest spójne i nie zachowuje jednolitego kryterium podziału np. wg funkcji i roli przedmiotów w programie wydzielając wówczas np. przedmioty podstawowe, kierunkowe, specjalnościowe, ogólne czy też wg ich sposobu realizacji wydzielając przedmioty obligatoryjne i do wyboru, czy wreszcie przez wydzielenie grup modułów odpowiednio do obowiązujących regulacji. W celu otrzymania dyplomu ukończenia studiów I stopnia student jest zobowiązany uzyskać 180 p. ECTS zaś na studiach II stopnia 120 ECTS. Przyjęto zasadę, iż jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów oraz pracę indywidualną. Liczba godzin, jak i punkty ECTS przypisane poszczególnym przedmiotom są określone zasadnie z uwzględnieniem pracy indywidualnej studenta, a więc przygotowania do zajęć i egzaminów przy ogólnym wskazaniu zakresu pracy indywidualnej, jak np. rozwiązywanie zadań, realizacja projektu, studia literaturowe. Wymiar godzin przeznaczony na realizację programu zarówno na poziomie studiów I, jak i II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych, jak i jego poszczególnych przedmiotów, umożliwia realizację zakładanych efektów kształcenia. Treści kształcenia wspierają realizację kierunkowych efektów kształcenia. I tak na poziomie studiów I stopnia efekty o charakterze analitycznym realizowane są przez treści takich przedmiotów, jak: badania marketingowe, statystyka opisowa, matematyka, technologie informacyjne, seminarium dyplomowe. Kluczowe treści kształcenia na przykład z zakresu podstaw zarządzania na poziomie studiów I stopnia umożliwiają realizację efektu ZRZ1_W09 7. Ma wiedzę na temat ewolucji wiedzy z zakresu teorii organizacji i zarządzania oraz przynależnych im paradygmatów; ZRZ1_W13 9. Ma wiedzę o najczęściej wykorzystywanych w praktyce i teorii metodach prowadzenia badań i projektów organizacyjnych i zarządczych w wybranej poddziedzinie i ograniczonej skali; ZRZ1_W14 10. Posiada wiedzę o elementarnej charakterystyce wzajemnego wpływu środowiska wewnętrznego i zewnętrznego na organizację, prace grup, zespołów, pracowników i procesy. Na poziomie studiów II stopnia efekty z zakresu umiejętności badawczych są realizowane przez treści kształcenia bardzo wielu przedmiotów uwzględniające jako podstawowe sposoby ich nabywania opracowywane projekty, raporty, referaty a także na seminarium magisterskim. Na studiach II stopnia kluczowe treści kształcenia zawarte w przedmiotach: koncepcje zarządzania, zarządzanie procesowe wspierają realizację efektu ZRZ2_W01: *Zna i rozumie uwarunkowania dla współczesnych koncepcji zarządzania i ich wpływu dla tworzenia relacji pomiędzy organizacjami oraz ich osadzenie w teorii o organizacji i teorii zarządzania. Rozumie wpływ koncepcji na organizację również w aspekcie wielokulturowym.* Treści kształcenia dotyczące warsztatu badawczego ujęte np. w przedmiocie statystyka matematyczna wspierają efekty z zakresu umiejętności o charakterze opisowym i analitycznym. Treści kształcenia z zakresu etyki, etyki w zarządzaniu, filozofii, socjologii a dotyczące postaw społecznych wspierają między innymi efekty z kategorii kompetencji społecznych. Sekwencja modułów zarówno na poziomie studiów I, jak i II stopnia nie budzi zastrzeżeń i pozwala na wykorzystywanie wiedzy i umiejętności w modułach oferowanych na semestrach wyższych z semestrów poprzednich. Analiza treści kształcenia pozwala stwierdzić, iż zarówno na studiach I jak i II stopnia są one różnorodne gdyż dotyczą zarówno wiedzy ogólnej (np. z zakresu filozofii, socjologii, etyki, psychologii,) jak i szczegółowej, sformalizowanej (jak na studiach I stopnia matematyka i statystyka, Badania marketingowe, a na studiach II stopnia statystyka matematyczna, informatyka w zarządzaniu) ale i opartej na miękkich aspektach zarządzania. Na studiach I stopnia są to treści z zakresu teorii organizacji i zarządzania, marketingu, zarządzania projektowego, zaś na studiach II stopnia z zakresu teoretycznych koncepcji zarządzania. Różnorodność treści to również oferta specjalności, która zawiera specjalności odnoszące się do procesów zarządczych przedsiębiorstw, zasobów, usług. Treści kształcenia pokrywają wszystkie określone efekty. Kompleksowość treści jest zapewniona poprzez przedmioty

rozwijające podstawy kształcenia ekonomicznego na poziomie studiów wyższych jak mikroekonomia na studiach I stopnia i makroekonomia na studiach II stopnia, jak i przedmioty pozwalające poznać tło społeczne i uwarunkowania dla procesów zarządzania, a więc treści dotyczące prawa, socjologii, etyki. Kluczowe treści kształcenia, a więc z zakresu dyscypliny nauki o zarządzaniu obejmują szerokie spektrum procesów zarządzania, zarówno teoretyczne aspekty zarządzania, jak i praktykę zarządczą poprzez takie przedmioty jak: podstawy zarządzania, w tym zarządzanie przedsiębiorstwem, zarządzanie projektami, zarządzanie zmianą a na studiach II stopnia analiza systemów jakości, zarządzanie procesami, podstawy informacji wizualnej, zarządzanie przedsiębiorstwem różnej skali, zachowania konsumentów. Kompleksowość treści to również metodologia badawcza ujęta w takich przedmiotach jak matematyka, statystyka, ekonometria na st I stopnia i statystyka matematyczna i badania operacyjne, podstawy informacji wizualnej na st II stopnia. Aktualność treści kształcenia zapewnia powiązanie ich z prowadzonymi na Wydziale badaniami naukowymi, jak również zalecana w sylabusach do studiowania aktualna literatura przedmiotu a także uwzględnienie współczesnych koncepcji zarządzania, jak np. obecna zarówno w programie st I, jak i II stopnia problematyka struktury sieciowej stosowanej w nowoczesnych organizacjach, które zrywają z tradycyjnymi rozwiązaniami organizacyjnymi i wprowadzają nowe sposoby zarządzania, oparte na pracy i zarządzaniu sieciowym. Zgodność ze współczesną praktyką badawczą potwierdza wykorzystywanie współcześnie funkcjonujących w przedsiębiorstwach programów komputerowych, jak np. na przedmiocie zarządzanie projektami - program MS Projekt, w modułach Człowiek w organizacji i Strategiczne ZZL programu Nozbe, na przedmiotach Logistyka – programu Lokware Taylo, - statystyka opisowa, statystyka matematyczna, badania operacyjne - programu Excel, Statistica.

Ujęte w programie studiów zarówno I, jak i II stopnia treści związane z prowadzonymi na Wydziale badaniami naukowymi w dyscyplinie nauki o zarządzaniu przekraczają 50 % ogółu ECTS. Zakres realizowanych na Wydziale tematów badawczych i publikacji kadry akademickiej prowadzącej zajęcia jest ściśle powiązany z modułami wypełniającymi program kierunku zarządzanie. Zwraca też uwagę bardzo znaczący udział studentów w tych badaniach, co potwierdzają liczne ich publikacje i wystąpienia konferencyjne.

Program kształcenia charakteryzuje się znaczącą elastycznością i zapewnia studentom wybór zajęć w wymiarze 79 ECTS na studiach I stopnia oraz 71 ECTS na studiach II stopnia, a więc ponad 30% ogółu ECTS i obejmuje: przedmioty specjalnościowe do wyboru w grupie zajęć podstawowych i ogólnouniversitynych, jak i specjalnościowych, seminarium dyplomowe i języki obce. Zatem wymagania regulowane są spełnione. Program studiów I stopnia zawiera 4 tygodniowe praktyki dyplomowe, którym przypisano 5 ECTS. Praktyki realizowane są zgodnie z *Zarządzeniem Rektora nr 122/16 z dnia 28 grudnia 2016 w sprawie sposobu organizacji krajowych praktyk studenckich; Uchwałą nr 11 P/2016/2017 z dnia 26 stycznia 2017 r. Rady WZ w sprawie ustalenia zasad odbywania praktyki studenckiej*). Praktyki niewątpliwie wzmacniają kompetencje społeczne i zawodowe absolwentów tego kierunku. Określona w kartach praktyk lista zagadnień i zadań do wykonania w pełni opowiada zakresowi kierunku i jest spójna z efektami kierunkowymi, bo uwzględnia nabycie umiejętności pozyskiwania informacji, wykorzystania wiedzy w procesach analitycznych, rozwiązywanie prostych zadań zarządczych i decyzji menedżerskich. Zasady doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, określone zostały w *Regulaminie Krajowych Praktyk Studenckich Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*, stanowiącym Załącznik nr 1 do Zarządzenie nr 122/16 Rektora UE w Katowicach. Zespół zapoznał się z miejscami praktyk studentów. Studenci odbywają praktyki zarówno w korporacjach, jak i sektorze MSP, bankach, instytucjach samorządowych. Miejsca te zapewniają realizację efektów kształcenia. Przegląd bazy około 400 przedsiębiorstw, z którymi Uczelnia dysponuje pozwala stwierdzić, że miejsca praktyk dobierane są właściwie i studenci mogą zrealizować cele praktyk w tym pozyskać materiały do prac dyplomowych ZO

PKA. Nadzór merytoryczny nad praktyką sprawuje promotor pracy dyplomowej lub osoba wyznaczona przez Dziekana (w przypadku braku promotora). Za nadzór organizacyjny nad praktykami odpowiedzialne jest Biuro Współpracy z Gospodarką i Absolwentami. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym stwierdzili, że praktyka zawodowa spełnia ich oczekiwania oraz umożliwia im zdobycie założonych efektów kształcenia. Zespół Oceniający przeprowadził rozmowę z pracownikami Biura Współpracy z Gospodarką i Absolwentami organizującymi praktyki zawodowe. Należy bardzo dobrze ocenić podjęte przez Biuro zadania rozwijające współpracę z firmami regionu Katowic o staże zawodowe i inne formy współpracy. Podkreślano, iż przedsiębiorstwa zabiegają o praktykantów jak i o absolwentów kierunku zarządzanie.

Program realizowany jest poprzez takie formy zajęć jak wykłady, ćwiczenia, laboratoria. Udział zajęć aktywnych wynosi nieco ponad 50% ogółu zajęć, co dla kierunku zarządzanie jest istotne dla nabycia wyspecjalizowanych umiejętności analitycznych i decyzyjnych. Liczebność grup studenckich wg formy prowadzonych zajęć – reguluje Uchwała Senatu nr 83/2016/2017 z dnia 27.04.2017 – w załączniku. Grupy studenckie liczą do 25 osób na ćwiczeniach, do 10 na seminariach do 12 na laboratoriach, do 50 na wykładach w tym na specjalnościowych do 25, przy czym dla I roku studiów stacjonarnych przyjęto nieco wyższe liczebności grup. Można uznać, iż liczebność grup pozwala na osiągnięcie efektów kształcenia na zajęciach przy odpowiedniej formie zajęć, metodach dydaktycznych i treściach kształcenia. Formy zajęć dobrane są zasadnie, każdy przedmiot jest realizowany w formie ćwiczeń i wykładów a laboratoria z wykorzystaniem narzędzi informatycznych i specjalistycznego oprogramowania realizowane są na takich przedmiotach jak: badania operacyjne, statystyka opisowa i matematyczna, zarządzanie projektami, człowiek w organizacji.

Również trafnie wykorzystywane są zarówno w kształceniu na poziomie studiów I, jak II stopnia metody dydaktyczne, w tym w szczególności wykłady problemowe, wykłady z prezentacją multimedialną, analiza przypadków, metody projektowe, metody oparte o rozwiązywanie problemów, praca własna studenta, analiza dokumentów, drama, metody wspomagania komputerowego z wykorzystaniem specjalistycznych programów. Umożliwiają one osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, a także pobudzają studentów do aktywności, czynnego udziału w zajęciach, twórczego rozwiązywania problemów, uczą współpracy, sztuki prezentacji i komunikowania się podczas prac w grupach. Opinie te podzielają również studenci, co wyrazili na spotkaniu z ZO. Warto przytoczyć przykłady metod dydaktycznych wykorzystujących gry symulacyjne. I tak np. w ramach przedmiotu „Szkolenie i doskonalenie personelu” (studia stacjonarne 1 st., sem. IV, specjalność ZZL) studenci wykonywali projekty przy wykorzystaniu narzędzi informatycznych rejestrujących pracę menedżera (www.transistorshead.com). Z kolei na przedmiocie "Metody rekrutacji" studenci uczyli się przez wejście w rolę: studenci 1 i 2 st. wspólnie uczestniczyli w "symulacji" procesu rekrutacyjnego – pierwsi po stronie rekrutera poszukującego pracownika na określone stanowisko, a drudzy – kandydata na to stanowisko, dzięki czemu mogli lepiej poznać problemy pojawiające się w procesie rekrutacji. Rozmowa z kadrami, przeprowadzone hospitacje zajęć pozwalają uznać, że zajęcia związane z prowadzonymi na wydziale badaniami naukowymi uwzględniają wykorzystanie odpowiednich metod badawczych, aktualnej prezentowanej również w publikacjach kadry akademickiej wiedzy. Prace etapowe przeglądane podczas wizytacji potwierdziły stosowanie tych metod. Studenci są przygotowani do prowadzenia badań poprzez realizację projektów, opracowywanie referatów skoncentrowanych na określonym problemie, zajęcia seminaryjne, na których omawiane są aspekty metodologiczne prowadzenia prac dyplomowych. Ponadto warsztat badawczy właściwy dla zarządzania jest poznawany na takich przedmiotach jak statystyka, zarządzanie strategiczne, badania marketingowe, a na studiach II stopnia koncepcje zarządzania, statystyka matematyczna, badania operacyjne informatyka w zarządzaniu. Realizacja efektów

określonych dla języków obcych odbywa się na lektoratach prowadzonych w grupach do 22 osób z wyraźnym zorientowaniem na język specjalistyczny. ZO przeprowadził rozmowę z kierownikiem Studium Języków Obcych, która przedstawiła zasady kwalifikacji studentów na grupy językowe wg stopnia zaawansowania językowego oraz orientacja kształcenia na studiach II stopnia na język specjalistyczny. Wspomniano, iż podniesienie w roku 2017/2018 wymagań rekrutacyjnych z 70 pkt na 100 przyniosło efekt lepszego przygotowania językowego kandydatów, co w opinii ZO powinno podnieść poziom kształcenia językowego. Metody dydaktyczne pozwalają na współpracę z osobami niepełnosprawnymi z uwagi na możliwość dostosowania materiałów dydaktycznych do ich potrzeb. Studenci mają możliwość korzystania z indywidualnych form kształcenia, których zasady i tryb przyznawania określa Regulamin Studiów. Wydział podjął działania wprowadzenia dla najbardziej ambitnych i uzdolnionych studentów metody tutoringu. Kadra została w tym zakresie przeszkolona, a efekty będzie można ocenić w najbliższym roku. Nauczyciele akademicy poświęcają czas studentom podczas konsultacji na doradztwo w zakresie wyboru specjalności, przedmiotów do wyboru, wyboru tematu pracy dyplomowej, opracowaniu publikacji, referatu. Harmonogram zajęć bazuje na 2-godzinnych blokach modułowych, a rozkład tygodniowy nie budzi zastrzeżeń, zarówno wśród studentów, jak i kadry. Zjazdy na studiach niestacjonarnych są regularnie organizowane co 2 tygodnie w piątki, soboty i niedziele. W semestrze na studiach I stopnia jest około 19 zjazdów, a na studiach II stopnia 16 realizowanych w godzinach od 9 -17. Koncentracja zajęć zarówno z uwagi na moduły, jak i Prowadzących nie budzi zastrzeżeń.

2.2.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia opisane zostały w procedurach Wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia dla kierunków realizowanych na Wydziale Zarządzania. Natomiast szczegółowe efekty kształcenia i sposoby ich weryfikowania są opisane w sylabusach poszczególnych przedmiotów. W części „sposób ustalenia oceny z przedmiotu” zostały określone elementy wchodzące w skład zaliczenia przedmiotu. Natomiast ogólne zasady zaliczania etapów kształcenia określa Regulamin Studiów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w § 16 – 18 i 24. Podstawowymi sposobami weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy są: egzaminy pisemne w formie testów jak i zadań problemowych, opisowych, udział w dyskusji na ćwiczeniach, w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych - prace pisemne uwzględniające studia przypadków, prace projektowe, zadania problemowe, aktywność studentów na ćwiczeniach, aktywność studenta w grach symulacyjnych, wykonywanie zadań z wykorzystaniem oprogramowania specjalistycznego, obserwacja aktywności studenta w projektach zespołowych.

Przygotowanie do prowadzenia badań jest weryfikowane etapowo poprzez ocenę na przedmiotach rozwijających umiejętności warsztatu badawczego jak statystyka, badania marketingowe, poprzez prace projektowe, aż po seminarium dyplomowe i ocenę pracy licencjackiej, której celem jest analiza i ocena lub rozwiązanie wybranego problemu badawczego z zakresu zarządzania. Udział studentów w badaniach weryfikowany jest poprzez prace projektowe niemal w każdym przedmiocie, w tym poprzez seminarium magisterskie, pracę magisterską oraz udział w pracach kół naukowych. Swoistą weryfikacją dojrzałości badawczej studentów jest ich aktywność publikacyjna i udział w konferencjach naukowych. Zespół otrzymał wykaz publikacji, których autorami są studenci kierunku zarządzanie (opublikowanych w wydawnictwach polskich uczelni jak UE, UŁ,) oraz wykaz referatów, które zostały wygłoszone przez studentów na konferencjach naukowych. Weryfikacja efektów ma również charakter bieżący (na zajęciach poprzez prace wśród semestralne) jako ocena formująca i etapowy jako ocena podsumowująca poprzez prace egzaminacyjne, zaliczeniowe. Weryfikacja efektów uzyskiwanych na praktykach zawodowych przeprowadzana jest na podstawie: losowych kontroli przebiegu praktyk, co podkreślili pracownicy Biura WzGiA,

telefonicznej weryfikacji obecności studenta i wywiązywania się z zadań. Dokumenty wspomagające proces weryfikacji obejmują: plan, kartę realizacji praktyki oraz porozumienie o jej prowadzeniu. Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun pracy dyplomowej uwzględniając opinie opiekuna praktyki z ramienia organizacji, w której ta praktyka się odbywała. Efekty końcowe weryfikowane są w procesie dyplomowania. Proces dyplomowania studiów I i II stopnia uwzględnia udział w seminarium dyplomowym, opracowanie pracy dyplomowej ocenę pracy i egzamin dyplomowy, który obejmuje odpowiedzi studenta na trzy pytania z zakresu wiedzy kierunkowej, specjalistycznej i związanej z pracą dyplomową. Prace dyplomowe są przygotowywane pod kierunkiem opiekuna wybieranego przez studenta oraz recenzowane przez jednego recenzenta, a także opiekuna pracy zgodnie z zasadami przyjętymi w Regulaminie studiów UE w Katowicach. Prace poddawane są weryfikacji antyplagiatowej. Szczegółowy opis procedury oceny samodzielności przygotowania prac jest zawarty w Zarządzeniu Rektora nr 1/2009 z 16 stycznia 2009 w sprawie procedury oceny samodzielności przygotowania prac dyplomowych przez studentów. Minimalne wymagania stawiane pracom dyplomowym definiuje Uchwała Rady Wydziału Zarządzania z 2009 roku, a Regulamin egzaminu dyplomowego został zatwierdzony Uchwałą Rady Wydziału z dnia 27 czerwca 2013 roku.. Przegląd prac dyplomowych wskazuje na ich zróżnicowany poziom. Tematyka jest ściśle związana z kierunkiem zarządzanie i koncentruje się na zagadnieniach z zakresu zarządzania kadrami, zarządzania przedsiębiorstwem, zarządzania strategicznego, instrumentów promocji, metod i stylów zarządzania. Zwraca uwagę brak powołania literatury obcojęzycznej. Metody analityczne nie zawsze są w pracach wykorzystywane w odpowiednim stopniu. Kadra jest zaangażowana w pracę ze studentami w szczególności w ocenie projektów oraz prac dyplomowych, jak i publikacji, w których służy radą i wskazówkami związanymi z oceną prac i wskazaniem kierunku rozwijania zainteresowań. Wyniki egzaminów, sprawdzianów przekazywane są studentom niezwłocznie po egzaminie, zaliczeniu lub po 1, 2 dniach. Studenci znają kryteria oceny i weryfikacji efektów, które są podawane na pierwszych zajęciach i w sylabusach. Kadra prowadząca zajęcia ma duże doświadczenie dydaktyczne, długoletni staż na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach a prace sprawdzają osoby prowadzące przedmiot. Należy podkreślić, iż porównywalność wyników zapewniona jest poprzez koordynowanie przedmiotu i standaryzowanie wymagań egzaminacyjnych w przypadku, gdy ćwiczenia prowadzone są w grupach przez różne osoby, a także przez określone w sylabusach zasady i sposoby weryfikacji efektów. Prace etapowe przeglądane podczas wizytacji potwierdzają osiągnięcie przez studentów podstawowych umiejętności badawczych, przy czym nie zawsze naniesione są uwagi Prowadzącego wskazujące na błędy popełnione przez studentów. Brak jest wskazania szczegółowych kryteriów i warunków oceny. Prace etapowe są archiwizowane a studenci mają do nich dostęp, co zapewnia przejrzystość systemu weryfikacji. Analiza ocen egzaminacyjnych z ostatniej sesji egzaminacyjnej wskazuje, iż rozkład ocen nie budzi zastrzeżeń. Analiza ta, jak i rozmowa ze studentami pozwala uznać, że system weryfikacji jest rzetelny i sprawiedliwy. Na Wydziale prowadzona jest przez kadrę systematyczna ocena weryfikacji efektów kształcenia dotycząca stopnia opanowania efektów każdego przedmiotu. Podczas wizytacji przedstawiono dokumentację takiej weryfikacji. Zespół Oceniający ma wątpliwości co do przydatności w doskonaleniu programu kształcenia tej formy weryfikacji efektów, przy braku zdefiniowanych efektów przedmiotowych. Należy albo wprowadzić efekty przedmiotowe i wówczas ocena ich osiągnięcia jest zasadna, albo wprowadzić ocenę osiągnięcia efektu kierunkowego w wyniku realizacji przez studenta danego przedmiotu. System weryfikacji jest na tyle elastyczny, że pozwala dostosować terminy, czas trwania egzaminu i sposoby oceny efektów (forma ustna, pisemna) do osób niepełnosprawnych. Przebieg sesji, terminy i rozkład egzaminów jest uzgadniany ze studentami. Natomiast studenci studiów niestacjonarnych obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym sygnalizowali, iż harmonogram sesji egzaminacyjnej nie jest w pełni dostosowany do ich potrzeb, zdarzają się

bowiem przypadki egzaminów odbywających się w tygodniu, co stanowi duże utrudnienie dla osób aktywnych zawodowo. Wydział ma określone zasady dotyczące rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Regulamin studiów przewiduje egzaminy komisyjne w sytuacjach, których student uzna, iż zostały naruszone określone zasady sprawdzania efektów. Przepisy wewnętrzne Uczelni przewidują również działanie odpowiednich komisji dyscyplinarnych. Studenci wiedzą że mogą ze swoimi trudnymi sprawami zwrócić się do władz Wydziału.

Uczelnia weryfikuje efekty kształcenia z uwagi na ich przydatność na rynku pracy poprzez System Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach (Zarządzenie nr 45/11 z dnia 1 sierpnia 2011 r. Rektora UE w Katowicach w sprawie powołania Zespołu ds. Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów; Zarządzenie nr 70/11 z dnia 15 listopada 2011 r. Rektora UE w Katowicach w sprawie Systemu Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Wyniki badań zawodowych losów absolwentów zostały opublikowane w pracy: Badanie losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Prace UE, Katowice 2012. W styczniu 2017 r. przeprowadzono badania absolwentów studiów 1 i 2 st. prowadzonych na WZ po upływie roku od obrony (obrona w 2015 r.), a w marcu 2017 r. - badania absolwentów po trzech latach od obrony (obrona w 2014 r.). Wyniki dostępne są w formie raportów. Wyniki tej oceny potwierdzają właściwe przygotowanie absolwentów do oczekiwań rynku pracy, o czym świadczą też liczne oferty pracy kierowane do Biura WzGiA.

Przegląd dokumentacji oraz spotkania z kadrą i studentami, pozwala uznać, iż dobór metod weryfikacji efektów jest właściwy i odpowiada potrzebom określonym w celach i treściach kształcenia, co również potwierdzili studenci obecni na spotkaniu z ZO. System sprawdzania oraz oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty oraz zapewnia rzetelność oceny. Jest on dostępny w kartach przedmiotów, a także przedstawiany podczas pierwszych zajęć dydaktycznych w danym semestrze. Założenia zawarte w kartach przedmiotów są konsekwentnie realizowane przez nauczycieli akademickich. Wiedza studentów jest na bieżąco weryfikowana co wspomaga proces uczenia się. Studenci są informowani o osiągniętych wynikach w trakcie zajęć oraz poprzez platformę Wirtualna Uczelnia.

2.3.

Rekrutacja na studia w Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach odbywa się na podstawie uchwał podejmowanych przez Senat w sprawie warunków i trybu rekrutacji (Uchwała Nr 54/2015/2016 Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach z dnia 17 maja 2016 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów pierwszego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2017/2018). Postępowanie rekrutacyjne prowadzą właściwe Komisje Rekrutacyjne (Zarządzenie Nr 92/17 Rektora z dnia 20 lipca 2017). Procedury rekrutacyjne są dostępne na stronie internetowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w zakładce kandydaci.

Przyjęcie kandydatów na I rok studiów pierwszego stopnia w roku akademickim 2017/2018 odbywa się na podstawie konkursu świadectw dojrzałości - w ramach limitów miejsc ustalonych dla kierunków studiów (Uchwała Nr 54/2015/2016 Senatu Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach z dnia 17 maja 2016 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów pierwszego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych w roku akademickim 2017/2018).

Na I rok studiów może być przyjęty kandydat, który w wyniku egzaminu uzyskał co najmniej minimalną liczbę punktów ustaloną przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. Wyniki egzaminu maturalnego określone na świadectwie dojrzałości w skali procentowej są przeliczane na punkty rekrutacyjne obowiązujące w postępowaniu kwalifikacyjnym. Podstawą kwalifikacji kandydatów, którzy zdawali egzamin maturalny (nową maturę), jest suma punktów

rekrutacyjnych z części zewnętrznej (pisemnej) egzaminu maturalnego z dwóch przedmiotów zdawanych na poziomie podstawowym (jako przedmioty obowiązkowe lub dodatkowe) – z wynikiem minimum 30% lub na poziomie rozszerzonym (jako przedmioty obowiązkowe lub dodatkowe) – z wynikiem minimum 30%. Przedmiot zdawany na poziomie podstawowym oceniany jest w skali 0 - 70 punktów rekrutacyjnych. Przedmiot zdawany na poziomie rozszerzonym oceniany jest w skali 0 - 100 punktów rekrutacyjnych. Brane są pod uwagę następujące przedmioty zdawane na maturze pisemnej: - język obcy wskazany przez kandydata oraz - drugi przedmiot do wyboru: matematyka lub geografia lub informatyka lub fizyka lub historia lub wiedza o społeczeństwie.

Kandydaci, którzy zdawali egzamin dojrzałości (starą maturę), uzyskują z przedmiotów będących podstawą kwalifikacji na dany kierunek studiów liczbę punktów rekrutacyjnych wynikającą z następującego przeliczenia ocen na świadectwie dojrzałości - z części pisemnej lub ustnej egzaminu dojrzałości (pod uwagę brana jest ocena wyższa) lub na świadectwie ukończenia szkoły (wyłącznie w przypadku braku tych ocen na świadectwie dojrzałości): ocena- liczba punktów: celujący 100 bardzo dobry 85 dobry 70 dostateczny 50 dopuszczający 30. Kandydaci, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości za granicą, przyjmowani są na podstawie wyników uzyskanych na egzaminie dojrzałości przeliczonych na punkty rekrutacyjne zgodnie z zasadą stosowaną w odniesieniu do kandydatów ze starą maturą.

O przyjęcie na I rok studiów drugiego stopnia mogą ubiegać się kandydaci posiadający dyplom studiów wyższych z tytułem zawodowym magistra, licencjata, inżyniera lub równorzędnym nadanym przez uczelnie publiczne i niepubliczne. Kandydaci będący absolwentami studiów pierwszego stopnia stacjonarnych, posiadający tytuł zawodowy licencjata nadany przez Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, przyjmowani są na I rok studiów drugiego stopnia stacjonarnych na podstawie wymaganych dokumentów złożonych w terminie określonym przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną. Pozostali kandydaci, przyjmowani są na studia drugiego stopnia stacjonarne na podstawie wyników pisemnego egzaminu sprawdzającego kompetencje niezbędne do realizacji studiów magisterskich na kierunku zarządzanie. Zatem przy rekrutacji na studia II stopnia nie jest zachowana zasada różnych szans. Kandydat posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności może ubiegać się o inną organizację egzaminu wstępnego. Uczelniana Komisja Rekrutacyjna rozpatruje indywidualne prośby i dopasuje warunki egzaminu do rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Uczelniana Komisja Rekrutacyjna może, w uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadku niewypełnienia limitu miejsc, podjąć decyzję o odstąpieniu od przeprowadzenia egzaminu pisemnego. Kandydaci będący absolwentami Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach przyjmowani są na I rok studiów drugiego stopnia niestacjonarnych na podstawie wymaganych dokumentów złożonych w terminie określonym przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną. Kandydaci pozostali przyjmowani są na I rok studiów drugiego stopnia niestacjonarnych na podstawie konkursu dyplomów ukończenia studiów wyższych. Na I rok studiów drugiego stopnia niestacjonarnych może być przyjęty kandydat, który: a) złożył dokumenty w wyznaczonym terminie (dotyczy kandydatów, o których mowa w b) złożył dokumenty w wyznaczonym terminie i posiada na dyplomie ukończenia studiów wyższych minimalną ocenę ustaloną w toku postępowania kwalifikacyjnego przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną (W przypadku, gdy liczba kandydatów na I rok studiów drugiego stopnia niestacjonarnych nie przekroczy ustalonego limitu miejsc, konkurs dyplomów nie będzie przeprowadzony. Laureaci i finaliści wszystkich olimpiad stopnia centralnego są przyjmowani na I rok studiów 1 st. na dowolny kierunek studiów, w ramach limitów miejsc ustalonych dla poszczególnych kierunków. Zasady rekrutacji nie budzą zastrzeżeń aczkolwiek zasady przyjęte na studia II stopnia stawiają inne warunki kandydatom –absolwentom UE w Katowicach aniżeli kandydatom pozostałym nie zachowując przy tym zasady równych szans..

Na podstawie analizy dokumentacji można stwierdzić, że proces rekrutacyjny jest przejrzysty i uwzględnia zasadę równych szans w rekrutacji studiów I stopnia.

Należy zauważyć, że w roku akademickim 2017/2018 uczelnia podniosła próg wymagań dla przyjęć na I rok studiów stacjonarnych z 70 punktów rekrutacyjnych do 100, co powinno wspomagać jakościowe aspekty procesu kształcenia, w tym dostosowanie liczby studentów do potencjału dydaktycznego kierunku *Zarządzanie*.

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach ma opracowane zasady identyfikacji efektów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym. Studentowi przenoszącemu zajęcia zaliczone w uczelni innej w tym zagranicznej przypisuje się taką liczbę punktów ECTS, jak jest przypisana efektom kształcenia uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk zawodowych na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach. Uczelnia ma opracowane zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskiwanych poza systemem szkolnictwa wyższego. Warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym określa załącznik do Uchwały nr 74/2014/2015 Senatu UE w Katowicach z dn.25.06.2015 r. WZ ma prawo do potwierdzania, na pisemny wniosek kandydata, uzyskanych przez niego efektów uczenia się i przyjęcia go na studia z jednoczesnym zaliczeniem części programu kształcenia, właściwej przedmiotom odpowiadającym potwierdzonym efektom. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć kandydatowi nie więcej niż 50% ECTS przypisanych do danego programu kształcenia. Organizację i harmonogram potwierdzania efektów uczenia się na kierunku *Zarządzanie* określa Uchwała nr 10P/2016/2017 z dn. 26.01.2017 r. Rady WZ. Szczegółowy harmonogram potwierdzania efektów uczenia się na WZ w roku ak. 2016/2017 (w semestrze letnim) zawarty jest w Załączniku nr 2 do ww. Uchwały.

Zasady te nie budzą zastrzeżeń.

Zasady dyplomowania na Wydziale są zgodne z Regulaminem Studiów. Student w celu uzyskania dyplomu jest zobowiązany uzyskać w toku studiów 180 p ECTS na studiach I stopnia oraz 120 ECTS na studiach II stopnia, opracować pracę dyplomową i otrzymać pozytywne oceny opiekuna pracy i recenzenta, złożyć egzamin dyplomowy z wynikiem pozytywnym, zaliczyć praktykę zawodową. Wymogi stawiane pracom dyplomowym na Wydziale *Zarządzania* przyjęto Uchwałą Rady Wydziału z 2009 roku. Egzamin dyplomowy odbywa się w formie ustnej przed Komisją powołaną przez Dziekana. Regulamin egzaminu dyplomowego został zatwierdzony przez Radę Wydziału uchwałą z dnia 27.06.2013.

Student odpowiada na 3 pytania, w tym jedno wylosowane z listy zagadnień kierunkowych zatwierdzonych przez Radę Wydziału. Ogólny wynik na dyplomie uwzględnia ocenę pracy dyplomowej (20%), ocenę egzaminu dyplomowego (20%) i średnią ocenę uzyskaną w okresie studiów (60%). Studenci Wydziału *Zarządzania* mogą zapoznać się ze szczegółowo opisaną procedurą dyplomowania dostępną na stronie internetowej Wydziału. Także opiekunowie prac dyplomowych mają obowiązek zapoznać studentów z procedurą dyplomowania.

Podczas wizytacji przedstawiono analizę wyników sesji egzaminacyjnej z roku akademickiego 2016/2017 oraz sprawozdania nauczycieli akademickich z weryfikacji efektów. Należy sądzić, iż podniesienie wymagań rekrutacyjnych pozwoli ocenić wpływ zasad oceny kandydatów na poziom kształcenia.. W roku ak. 2017/2018 wzrósł (z 70 do 100) limit punktów rekrutacyjnych wymaganych do przyjęcia kandydata na I rok studiów I stopnia. Liczba studentów na studiach I i II stopnia na kierunku *Zarządzanie* wykazuje tendencję spadkową. Jej głównymi przyczynami są niedostateczne postępy studentów w nauce oraz rezygnacja ze studiów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Program i plan studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia kierunku zarządzanie oraz formy i organizacja zajęć, a także czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwia studentom w pełni osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia. Praktyki dyplomowe ujęte programem studiów I stopnia wzmacniają kompetencje społeczne i zawodowe studentów. Dobór treści programowych jest w pełni dostosowany do efektów i wspomaga ich realizację. Treści kształcenia integrują proces badawczy z procesem kształcenia, są różnorodne i uwzględniają aktualny stan wiedzy dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu. Stosowane metody kształcenia takie jak projekty, studia przypadków, metody rozwiązywania problemów są zorientowane na studentów, aktywizują ich prace w tym indywidualną, umożliwiają przygotowanie do prowadzenia badań jak i udział w badaniach w przypadku studentów studiów II stopnia. Liczba studentów w grupach jest dostosowana do formy zajęć, co umożliwia osiąganie przedmiotowych efektów kształcenia i ich nadzór. Zajęcia o charakterze laboratoryjnym z wykorzystaniem specjalistycznych programów i systemów informatycznych, gier symulacyjnych, uwzględniają warunki przyszłego środowiska pracy studenta, co podnosi ich kompetencje społeczne. Weryfikacja efektów jest oparta na egzaminach na ogół pisemnych ale i ustnych, obserwacji i ocenie aktywności studentów. Weryfikacja efektów jest rzetelna i przebiega właściwie. Proces dyplomowania uwzględnia ocenę pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Uczelnia ma opracowane zasady potwierdzania efektów uczenia się oraz zaliczania i identyfikacji efektów uzyskiwanych w uczelniach innych niż macierzysta. Zasady rekrutacji na studia II stopnia są przejrzyste, powszechnie dostępne na stronie internetowej uczelni i uwzględniają (na studiach I stopnia) zasadę równych szans.

Dobre praktyki

Zalecenia

- Rozważyć opracowanie efektów przedmiotowych
- Opracować standardy prac licencjackich i magisterskich z uwzględnieniem charakterystyk profilu ogólnoakademickiego.
- Rozważyć zmianę oceny systemu weryfikacji efektów przedmiotowych przez określenie sposobów oceny efektów szczegółowych i w konsekwencji efektów kierunkowych wiążąc je z ocenami kryteriów i przedmiotu.
- Rozważyć określenie warunków zaliczenia udziału studenta w badaniach naukowych.
- Zaleca się dostosowanie harmonogramu sesji egzaminacyjnej do potrzeb studentów niestacjonarnych poprzez wyeliminowanie egzaminów odbywających się w dni robocze. Zaleca się-zachowania w zasadach rekrutacji na studia II stopnia zasad równych szans dla wszystkich kandydatów

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

- 3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
- 3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

W Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach podstawowym narzędziem realizacji polityki jakości jest Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, określający organy

Uczelni odpowiedzialne za realizację polityki jakości kształcenia, zakres ich obowiązków i procedury z tym związane.

Na poziomie Wydziału Zarządzania uszczegółowieniem tego systemu jest System Zapewniania Jakości Kształcenia (SZJK), przyjęty Uchwałą RW z 26 września 2013 r., który obejmuje podstawowe obszary związane z jakością kształcenia, tj. planowanie i monitorowanie działalności dydaktycznej w ramach prowadzonych kierunków. Dbłość o odpowiednie standardy jakości procesu kształcenia na kierunku *zarządzanie* wyraża się w:

- a) *tworzeniu dostosowanych do potrzeb rynku programów studiów,*
- b) *stosowaniu odpowiednich procedur weryfikacji i dokumentowania efektów kształcenia,*
- c) *wyborze specjalności, przedmiotów swobodnego wyboru (SW) i seminarium dyplomowego, zapewniającego jakość kształcenia w tym elastyczność i indywidualizację programu kształcenia ,*
- d) *monitorowaniu i analizie wyników sesji egzaminacyjnej oraz skreśleń studentów*
- e) *procedurach dyplomowania,*
- f) *realizacji praktyk zawodowych,*
- g) *realizacji wymiany międzynarodowej związanej z wyjazdem studentów do uczelni partnerskich, z zachowaniem najwyższych standardów jakości*
- h) *podejmowaniu działań na rzecz rozwoju kadry dydaktycznej oraz*
- i) *zapewnieniu wysokiej jakości organizacji i realizacji procesu dydaktycznego wraz z jego stałym monitorowaniem i doskonaleniem.*

Procedury SZJK są regularnie usprawniane na podstawie propozycji absolwentów, pracodawców, wykładowców i studentów.

Wdrożenie tych procedur pozwala na usprawnianie i kontrolę procesu dydaktycznego. Określono w nich szczegółowe cele kształcenia uwzględniające specyfikę kierunku, zakres i opis zakładanych efektów kształcenia, udział interesariuszy w procesie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowym przeglądzie programu kształcenia, a także sposoby dokumentowania wyników monitorowania i przeglądów programów kształcenia i ich wykorzystanie w procesie naprawy lub doskonaleniu oraz sposoby udostępniania raportów z tych przeglądów interesariuszom. Realizacja zadań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia spoczywa na Dziekanie, Radzie Wydziału, Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia (WKJK), Kuratorach kierunków oraz Radzie Programowej kierunku *Zarządzanie*. Wydział zapewnia studentom udział we wszystkich gremiach związanych z oceną i doskonaleniem jakości kształcenia w tym programów kształcenia .

WKJK jest powoływana przez Radę Wydziału, a do jej zadań należy: opiniowanie projektów dot. tworzenia nowych kierunków, „ścieżek kształcenia” reprezentowanych przez specjalności, programów studiów, efektów kształcenia i sposobów weryfikowania ich realizacji, bieżąca ocena przebiegu procesu dydaktycznego. Nad całością działań czuwa Rada Programowa, której skład proponuje Dziekan, a którą powołuje Rada Wydziału. W skład Rady Programowej wchodzi zatrudnieni na Wydziale nauczyciele akademicy z doświadczeniem eksperckim, reprezentujący dyscypliny naukowe właściwe dla określonego kierunku oraz przedstawiciele praktyki gospodarczej (kadra zarządzająca). Skład ten może zostać uzupełniony o jednego przedstawiciela studentów. Za bieżącą kontrolę procesu dydaktycznego odpowiada Kurator kierunku, który również przygotowuje propozycje zmian w programach i treściach programowych.

Na kierunku *Zarządzanie* regularnie monitorowane są zmiany pojawiające się na rynku pracy, które są podstawą, zgodnie z misją Wydziału Zarządzania, do dostosowania programu studiów do tych potrzeb. Źródłem tych informacji zarówno są interesariusze wewnętrzni (np. kuratorzy, kierownicy katedr, nauczyciele akademicy), jak i zewnętrzni (np. członkowie Wydziałowej Rady Biznesu, Rady Programowej kierunku *Zarządzanie*, przedstawiciele przedsiębiorstw regionu Śląska , z którymi UE podpisał umowy). W skład Rady Programowej

Kierunku wchodzi przedstawiciele sektora przedsiębiorstw oraz instytucji publicznych. Sugestie członków **RPK** wykorzystywane są również w określaniu tematyki prac dyplomowych, a także organizacji i realizacji praktyk studenckich. Przedstawiciele studentów są angażowani w projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie oraz przegląd programu kształcenia. Studenci są członkami Uczelnianej Komisji ds. Jakości kształcenia, Senackiej Komisji ds. Edukacji, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Wydziału. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące programów kształcenia poprzez swoich przedstawicieli w Komisji oraz bezpośrednio do Władz Wydziału.

Wpływ na doskonalenie programu kształcenia na kierunku *Zarządzanie* mają także członkowie Konwentu UE, złożonego z przedstawicieli biznesu i administracji publicznej oraz Wydziałowa Rada Biznesu (WRB). Ten ostatni organ powołano Uchwałą RW, aby wzmocnić oddziaływanie interesariuszy zewnętrznych na zakres i kształt edukacji realizowanej na Wydziale. W skład WRB wchodzi przedstawiciele kadry kierowniczej przedsiębiorstw, a do jej kompetencji należy m.in. przygotowywanie rekomendacji dotyczących rozwoju Wydziału, w tym kierunku zarządzanie, opiniowanie stopnia przygotowania absolwentów do pracy w przedsiębiorstwach, opiniowanie programów nauczania pod kątem bieżącego i strategicznego zapotrzebowania rynku pracy oraz wskazywanie możliwości organizowania praktyk dla studentów WZ.

Kluczowe zadania w doskonaleniu programu i procesu kształcenia, o których mowa powyżej to:

a) tworzenie dostosowanych do potrzeb rynku programów studiów,

Projektowanie nowego kierunku oraz wprowadzanie zmian w ramach istniejących odbywa się wg szczegółowej procedury opisanej w WSZJK. W ramach kierunku możliwe jest wprowadzanie/modyfikowanie ścieżek kształcenia (specjalności) oraz wprowadzanie nowych przedmiotów. Inicjatorem tych zmian może być kierownik katedry, Kurator kierunku, a w przypadku nowego przedmiotu – nauczyciel. Dziekan dokonuje wstępnej oceny otrzymanej propozycji, a następnie jest ona kierowana do zaopiniowania WKJK. Komisja na podstawie analizy formułuje raport i decyzję w sprawie przyjęcia (lub odrzucenia) propozycji. Dziekan przekazuje raport pod obrady RW, która opiniuje przedłożony wniosek, a wynik jej głosowania stanowi podstawę wprowadzenia specjalności do oferty programowej studiów. Propozycje nowych modułów/przedmiotów, które miałyby być wprowadzone do programu Kierunku, opracowywane są w formie KOP i przedkładane Kuratorowi, który formułuje pisemną opinię. Następnie propozycja przekazywana jest do oceny WKJK. Po pozytywnym zaopiniowaniu i zatwierdzeniu przez RW, przedmiot jest wprowadzany do programu. Również w celu dostosowania kierunków studiów i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz w zakresie monitorowania karier zawodowych absolwentów w Uniwersytecie Ekonomicznym wprowadzony został System Monitorowania Karier Zawodowych Absolwentów UE w Katowicach.

b) stosowanie odpowiednich procedur weryfikacji i dokumentowania efektów kształcenia,

Na Wydziale Zarządzania stosuje się wielostopniowy system i zróżnicowane metody oceniania i weryfikacji efektów kształcenia. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia opisane zostały w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, zaś sposoby weryfikowania na poziomie przedmiotu są opisane w kartach opisu poszczególnych przedmiotów (sylabusach). Potwierdzeniem osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest pozytywna ocena wystawiona przez wykładowcę, umieszczona w protokole elektronicznym. Studenci oceniani są zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Studiów i Polityce Dydaktycznej Uczelni. Wykładowcy, opracowując propozycje przedmiotów, konstruują metody oceniania zapewniające ocenę realizacji zamierzonych celów programowych, uwzględniając zasadę zróżnicowania metod egzaminowania przedmiotów prowadzonych na poszczególnych kierunkach i specjalnościach. Kryteria oceniania są

określone w sylabusach i przedstawiane studentom na początku zajęć. Student może zapoznać się z programem przedmiotu, efektami kształcenia oraz sposobem ich weryfikowania na stronach internetowych (elektroniczny System S4). Metody oceniania studentów oraz weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia są sprawdzane w ramach szczegółowej analizy przeprowadzonych egzaminów. Weryfikacja efektów kształcenia odbywa się dla wylosowanych przedmiotów przy pomocy karty oceny realizacji efektów kształcenia oraz formularzy oceny poszczególnych kierunków.

- c) *wybór specjalności, przedmiotów swobodnego wyboru (SW) i seminarium dyplomowego, zapewniającego jakość kształcenia w tym elastyczność i indywidualizację programu kształcenia,*

Wybór specjalności prowadzony jest na kierunkach, na których kształcenie odbywa się w ramach oferowanych specjalności. Wyboru specjalności dokonują studenci I i II stopnia studiów kierunku zarządzani. Zapisy odbywają się w systemie wirtualnej uczelni. Przedmioty swobodnego wyboru oferowane są one na wszystkich kierunkach studiów i wyboru dokonują studenci z ogólnowydziałowej puli przedmiotów w ilości dowolnej przy założeniu, że minimum określa program studiów wyrażony punktami ECTS. Wyboru seminarium dyplomowego studenci dokonują również w systemie Bazus. Studenci kierunku *Zarządzanie*, zobligowani są do wyboru przynajmniej jednego przedmiotu w języku obcym w trakcie toku studiów (pozostawiając wybór co do treści i języka samego przedmiotu). Ocena oferty zajęć do wyboru i tematyki seminarium dyplomowego dokonywana przez Komisję ds. jakości kształcenia uwzględnia aktualność treści kształcenia, zgodność z oczekiwaniami rynku pracy, trendami badań naukowych w dyscyplinach, z którymi oferta przedmiotów do wyboru i tematyka prac dyplomowych jest związana. Wnioski z tej oceny pozwalają każdego roku akademickiego aktualizować listę oferowanych modułów i tematykę prac dyplomowych.

- d) *Monitorowanie i analiza wyników sesji egzaminacyjnej oraz skreśleń studentów*

Pozwala na bieżące monitorowanie realizacji programu studiów poprzez ocenę procesu pozyskania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych w sylabusach poszczególnych przedmiotów przez studentów. Wyniki analizy ilościowej dotyczącej ocen sesji egzaminacyjnych pozwalają na ustalenie odsetka skreśleń studentów, natomiast analiza jakościowa skupia się na ich przyczynach. Wyniki tych analiz są wykorzystywane w procesie okresowych przeglądów programów kształcenia, podczas których opracowane są działania korygujące i doskonalące.

- e) *procedury dyplomowania,*

Oceny procedur dyplomowania dokonuje na bieżąco Kurator kierunku. Na podstawie przeprowadzanych ocen zmianie uległy kryteria oceny prac dyplomowych, co znalazło swoje odzwierciedlenie w recenzji sporządzanej przez promotora i recenzenta, bowiem zmieniono wzór druku recenzji prac dyplomowych. Objęto stałą kontrolą antyplagiatową wszystkie prace dyplomowe. Wprowadzono zmiany sposobu obliczania końcowego wyniku studiów, co zwiększa walor obiektywności ocen.

- f) *ocena realizacji praktyk zawodowych,*

Oceny realizacji praktyk zawodowych dokonuje Biuro Współpracy z Gospodarką i Absolwentami oraz Wydziałowa komisja ds. Jakości Kształcenia. Biuro Współpracy z Gospodarką i Absolwentami przedkłada sprawozdania z realizacji i weryfikacji jak i kontroli praktyk zawodowych. Sprawozdanie to analizuje Komisja, a wnioski służą do rozwijania bazy przedsiębiorstw, w których odbywają się praktyki i staże zawodowe dla kierunku zarządzanie, jak i uszczegółowieniu zadań, które mają wykonywać na

praktykach studenci. W wyniku tych ocen podjęto w Biurze prace nad kryteriami tworzenia bazy przedsiębiorstw, w których mogą odbywać się staże i praktyki zawodowe.

g) podejmowaniu działań na rzecz rozwoju kadry dydaktycznej

Ocena kadry akademickiej obejmująca ocenę okresową, hospitacje zajęć oraz oceny studenckie jest wykorzystana w obsadzie zajęć, jak i planowanych awansach związanych ze stanowiskami oraz stopniami i tytułami naukowymi. Ocena ta ma również wpływ pośredni na doskonalenie programu studiów z uwagi na wybór przez studentów zajęć do wyboru, tematyki seminarium dyplomowego. Wnioski z oceny kadry stały się podstawą do wprowadzenia szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne kadry, w tym np. z zakresu tutoring, obsługi platform internetowych jak Moodle, radzenia sobie z tzw. trudnym studentem, zastosowania narzędzi informatycznych jak: SPSS, Arkusz kalkulacyjny Excel, Statistica. profesjonalnych prezentacji, udziału w konferencjach dydaktycznych (np. European University Association, European Association for International Education), udziału w międzynarodowych programach dydaktycznych tj. programie Erasmus+ (w tym prowadzenie zajęć dydaktycznych) CEEPUS, Partnerstwo Strategiczne, udziału w programach typu International Week lub Intensive Programme.

h) realizacja wymiany międzynarodowej związanej z wyjazdem studentów do uczelni partnerskich, z zachowaniem najwyższych standardów jakości

Zapewnia ona sprawne zaprojektowanie i realizację indywidualnego programu studiów na czas wymiany, w tym poprzez odpowiedni dobór przedmiotów realizowanych w innej uczelni. Proces wymiany międzynarodowej obserwowany i analizowany jest przez władze Wydziału, a wyniki tej analizy stanowią podstawę do doboru uczelni partnerskich których program kształcenia pozwala na realizację efektów kształcenia określonych dla kierunku zarządzanie.

i) zapewnienie wysokiej jakości organizacji i realizacji procesu dydaktycznego wraz z jego stałym monitorowaniem i doskonaleniem.

Do głównych narzędzi tego obszaru zalicza się:

- badania ankietowe opinii studentów Ankiety są anonimowe i przeprowadzane oddzielnie dla losowo wybieranych przedmiotów oraz rodzajów zajęć.
- hospitacje zajęć dydaktycznych. Protokoły z hospitacji są gromadzone i przechowywane przez kierowników katedr.
- rozmowy ze studentami. Nieformalne badanie opinii studentów w czasie zajęć, spotkań, konsultacji z pracownikami, kierownikami katedr, kuratorem kierunku.

Wdrożenia działań weryfikacyjnych w odniesieniu do programu kształcenia inicjuje Dziekan lub Kurator Kierunku, przy czym zmiany programów nie mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia. Za przygotowanie i realizację ewaluacji programu kształcenia jest odpowiedzialna WKJK. Wnioski z ewaluacji są przekazywane Dziekanowi, który przedstawia je RW. Równocześnie analiza wyników badań, sugestie zmiany i plany naprawcze realizowane są w oparciu o współpracę pomiędzy Kierownikami poszczególnych Katedr, Dziekanem i pracownikami realizującymi proces dydaktyczny. W wyniku spotkań, indywidualnych rozmów, których celem jest ustalenie sposobów poprawy jakości realizacji procesu dydaktycznego ustalony jest określony program działań.

Podczas wizytacji Władze Wydziału przedstawiły informacje dotyczące działań doskonalących jakość kształcenia, uwzględniających opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, podjętych na Wydziale, które skutecznie przyczyniły się do doskonalenia programu i procesu kształcenia:

1. Na wniosek nauczycieli akademickich dokonywane są zmiany:

- sekwencji realizacji poszczególnych przedmiotów w ramach kierunków,

- treści merytorycznych w ramach realizacji poszczególnych przedmiotów
  - wprowadzania i eliminowania przedmiotów w ramach tzw. swobody wyboru
  - wprowadzanie przedmiotów w językach obcych
  - oferowanie przedmiotów studentom zagranicznym, dbanie o współpracę na zajęciach między studentami polskimi i zagranicznymi
2. Na wniosek studentów oraz Samorządu studentów:
    - dokonano weryfikacji treści niektórych przedmiotów,
    - wprowadzono przedmioty o większym aspekcie praktycznym,
    - dokonano zmiany formy realizacji zajęć.
  3. Wprowadzono na wniosek interesariuszy wykłady otwarte praktyków z dużym doświadczeniem zawodowym. Członkowie Wydziałowej Rady Biznesu, Rad Programowych Kierunków w tym kierunku *Zarządzanie*, a także osoby z otoczenia społeczno-gospodarczego z praktycznym doświadczeniem prowadzą zajęcia dodatkowe. Zaletą tak prowadzonych wykładów jest przede wszystkim bezpośredni kontakt z praktykami oraz zapoznanie się realnymi problemami biznesowymi zachodzącymi w organizacjach. Uczestnictwo w wykładach umożliwia zdobycie doświadczenia przydatnego przy ubieganiu się o praktyki, staże czy pracę.

W ramach tych wykładów realizowane są takie zajęcia jak:

- „Społeczna odpowiedzialność biznesu w praktyce”, Dyrektor w Kompanii Piwowarskiej)
  - „Content marketing czyli kulisy działań agencji marketingowej” (Właściciel Wnuk Consulting)
  - „Jak powstaje mobilna aplikacja do bankowości” (Dyrektor w ING)
  - „A jednak wizja i misja – o naszej drodze do sukcesu” (Prezes Future Processing)
  - „Najnowsze regulacje w sektorze energetycznym”, (, Dyrektor w Węgłokoks).
  - „Garderoba menedżera, czyli jak się ubierać i nie popełniać błędów (blogger modowy, przedsiębiorca)
4. Kurator kierunku podjął stałą współpracę ze szkołami ponadgimnazjalnymi. Dwie z nich uzyskały status „Liceum ogólnokształcące pod patronatem Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach” (II LO im. Norwida w Tychach, Liceum im. Stanisława Staszica w Sosnowcu).
  5. Uwzględniając sugestie ze strony prawodawców wprowadzono do programu studiów przedmioty z zakresu metodyki zarządzania projektem, aplikacyjne moduły dotyczące standardów i procedur PMBOK; Studium wykonalności projektu, Narzędzia informatyczne w zarządzaniu projektem. Nawiązano współpracę z Project Management Institute Polska. PMI włączy się do opracowania modułu na specjalności.
  6. Członkowie Rad Programowych, a także innych podmiotów współpracujących z UEK oferują miejsca praktyk dla studentów :
Biorąc powyższe pod uwagę można zatem stwierdzić, iż przedstawiciele interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są członkami wszystkich ciał odpowiedzialnych za podejmowania kluczowych decyzji dla projektowania, monitorowania i realizacji programów i efektów kształcenia i biorą aktywny udział w projektowaniu i przeglądzie programu kształcenia.

Analiza powyższego wskazuje, iż monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiągania zakładanych efektów w programie efektów kształcenia odbywa się na każdym etapie kształcenia, począwszy od zajęć dydaktycznych, poprzez praktyki zawodowe, i na procesie dyplomowania kończąc. W tym celu opracowane zostały zasady przygotowania i obrony prac dyplomowych (*Regulamin studiów, Procedura dyplomowania*). Obowiązujące na egzaminie dyplomowym zagadnienia odpowiadają założonym efektom kształcenia. Procesem monitorowania efektów kształcenia objęte są również praktyki studenckie, dla których

opracowano *Regulamin krajowych praktyk studenckich* i wdrożono Procedurę realizacji tych praktyk.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest ściśle związane z metodami i formami kształcenia. Biorąc pod uwagę doświadczenie dydaktyczne pracowników, Władze Wydziału pozostawiają swobodę wyboru tych metod i form prowadzącym zajęcia (kierownikom przedmiotów).

Monitorowanie, okresowy przegląd programów kształcenia i osiągnięcia zakładanych efektów pozwala na dokonanie oceny aktualności treści kształcenia, w tym m. in. ich zgodności z oczekiwaniami otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy, oceny stosowanych form i metod kształcenia, oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, metod ich weryfikacji i oceniania, a także ocenę nakładu pracy własnej studenta, materiałów dydaktycznych oraz infrastruktury dydaktycznej. Analiza wyników egzaminów (semestralna struktura ocen każdego kierunku, w tym roku studiów i przedmiotów), oceny prac etapowych, dyplomowych, praktyk, a także semestralna analiza skreśleń studentów, semestralna analiza oceny nauczycieli akademickich i zajęć dydaktycznych dokonywana przez studentów stanowi materiał analityczny dla władz Wydziału i Kolegium Dziekańskiego. Materiał ten pozwala Władzom Wydziału na podjęcie skutecznych działań o charakterze doskonalącym lub - w zależności od stwierdzonych uchybień - naprawczym.

Działania doskonalące jakość kształcenia będące wynikiem monitorowania oraz okresowego przeglądu programów kształcenia, uwzględniające opinie wewnętrznych interesariuszy, podjęte przez Władze Wydziału to:

1. Na podstawie analizy protokołów z sesji egzaminacyjnej oraz przeglądu sylabusów, na wniosek Rady Programowej Kierunków, zaopiniowany przez Wydziałową Komisję jakości Kształcenia Rada Wydziału podjęła decyzję o zmianie sekwencji realizacji zajęć w ramach realizowanego programu na Kierunkach Zarządzanie.
2. Stałe objęcie wszystkich prac dyplomowych kontrolą antyplagiatową.
3. Stałe monitorowanie terminowego rozpoczynania zajęć oraz odbywania konsultacji przez wykładowców oraz monitorowanie realizacji zajęć przeniesionych (z uzasadnionego powodu) na inny termin zostało objęte opracowaną szczegółową procedurą wdrożoną Zarządzeniem Rektora nr 123/17.
4. Stałe monitorowanie i doskonalenie infrastruktury dydaktycznej.
5. Na Wydziale Zarządzania dokonywany jest systematycznie proces monitorowania struktury ocen uzyskiwanych przez studentów, co na bieżąco przyczynia się do stałej poprawy jakości procesu dydaktycznego oraz weryfikacji treści i efektów kształcenia. Przeprowadzany jest on poprzez analizę ocen prac etapowych, zaliczeniowych, egzaminacyjnych w trakcie studiów, ocenę praktyk oraz ocenę procesu dyplomowania. Brane są pod uwagę mierniki ilościowe i jakościowe np. współczynniki pozytywnych zaliczeń w pierwszym terminie, odsetek ocen pozytywnych i negatywnych (bdb-ndst), odsetek studentów z zaliczeniem warunkowym, procent studentów niekończących studiów, struktura ocen uzyskiwanych na egzaminie dyplomowym.

W przypadku znacznego odsetka ocen niedostatecznych stosuje się mierniki jakościowe oceny np. wprowadza się dodatkowe hospitacje zajęć, rozmowy z nauczycielami akademickimi czy też weryfikuje się treści kształcenia oraz metody dydaktyczne dostosowując je do poziomu danej grupy studenckiej.

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, iż przeglądy programowe i wprowadzanie zmian doskonalących programy kształcenia odbywa się cyklicznie (semestralnie) na wniosek zarówno interesariuszy wewnętrznych, jak i zewnętrznych. Zdecydowana większość proponowanych zmian jest uwzględniana i monitorowana, a ich efekty weryfikowane na bieżąco, co potwierdzają protokoły z posiedzeń organów Wydziału.

Istotnym elementem monitorowania i oceny jakości kształcenia na WZ jest system

ankietyzacji. Jednostka prowadzi ankietę ewaluacyjną zajęć dydaktycznych, w ramach której studenci mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące programu kształcenia. Wyniki ankiet są analizowane przez Zespół ds. Jakości Kształcenia. Zawarte w ankietach uwagi studentów są przekazywane do Władz Wydziału oraz do Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, na ich podstawie opracowywane są ewentualne zmiany w programie kształcenia, obsadzie zajęć oraz podejmowane działania doskonalące.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, iż w wyniku działań systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania podjęto różnorakie działania, które w skuteczny sposób przyczyniły się do doskonalenia programu i procesu kształcenia. Szczegóły tych działań przedstawia poniższa tabela, w której poszczególne działania przypisane są do trzech obszarów, tj.:

- 1) Opracowanie programu kształcenia,
- 2) Monitorowanie procesu kształcenia oraz
- 3) Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na etapie dyplomowania, a w ich ramach - wnioski z przeglądu i weryfikacji oraz działania doskonalące.

Syntetyczne zestawienie tabelaryczne

Badany obszar	Wnioski z monitorowania i przeglądów, badań oraz rozmów	Działania doskonalące
1. Opracowanie programu kształcenia	Z inicjatywy Prorektora ds. Edukacji i Internacjonalizacji oraz Prodziekana ds. Edukacji i Internacjonalizacji	- wprowadzono obowiązkowy wybór przedmiotu w języku obcym, wybieranego przez studentów z puli przedmiotów swobodnego wyboru w języku angielskim, francuskim, rosyjskim i niemieckim. Obowiązkowy wybór przedmiotu w języku obcym realizowany jest na studiach pierwszego i drugiego stopnia, w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym
	Na podstawie analizy wybieralności przedmiotów swobodnego wyboru w latach poprzednich, rekomendacją Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia	- wprowadzono przedmioty swobodnego wyboru w języku angielskim, francuskim, rosyjskim i niemieckim - ustalono jednolitą liczbę godzin wykładowych (15) i punktów ECTS 3 dla przedmiotów SW
	Na wniosek absolwentów (spotkania z absolwentami, badanie losów absolwentów) oraz rekomendacji Wydziałowej Rady Biznesu	- rozszerzono oferty kształcenia od 2012 roku o zajęcia „Zarządzanie w Praktyce” prowadzone przez przedstawicieli praktyki gospodarczej. Zajęcia mają charakter jednorazowych wykładów (np. GetIn, dyrektor w ING,) całosemestralne zajęcia z zaliczeniem (dyrektor w Kompanii Piwowarskiej, Dyrektor w Węglukoks, Prezes Agencji Marketingowej)
	Na wniosek: absolwentów, studentów, wykładowców.	- rozszerzono ofertę kształcenia od roku 2018/2019 o anglojęzyczną specjalność na kierunku Zarządzanie „Business Administration” prowadzoną wspólnie z Faculty of Business University of Northern Iowa (akredytacja AACSB). Specjalność będzie oferowana dla studentów polskich i zagranicznych.

	Na wniosek: pracodawców, absolwentów, studentów oraz wykładowców, zgodnie z zaleceniem Wydziałowej Rady Biznesu	- dokonano modyfikacji specjalności „Zarządzanie projektem międzynarodowym” tj. wzbogacono ją o przedmioty z zakresu metodyki zarządzania projektem, aplikacyjne moduły dotyczące standardów PMBOK; Studium wykonalności projektu, Narzędzia informatyczne w zarządzaniu projektem, nawiązanie współpracy z Project Management Institute.
	Na wniosek Kuratorów Kierunków i nauczycieli akademickich	- wzbogacono realizację programów kształcenia z wykorzystaniem następujących programów komputerowych (dostęp do programów jest wolny dla studentów i pracowników UE w Katowicach) <i>SPPS, Statistica, oraz oferty Microsoft</i>
	Na wniosek Kuratorów Kierunku i osób prowadzących zajęcia na dydaktyczne na Wydziale Zarządzania	-rozszerzono tematykę seminariów/szkoleń dla wykładowców w celu zwiększenia ich kompetencji dydaktycznych (np. w zakresie zastosowania narzędzi aktywizujących pracę studentów, zastosowania SPSS, profesjonalnych prezentacji, Arkusz kalkulacyjny Excel, Statistica, Szkolenia dla Tutorów, kursy językowe)
	Na podstawie wyników badań naukowych przeprowadzanych w sposób cykliczny przez osoby stanowiące minimum kadrowe kierunku	- wzbogacono treści kształcenia o wyniki realizowanych badań naukowych
	Na podstawie inicjatywy Prorektora ds. Edukacji i Współpracy z Zagranicą, analizy ankiet z oceny zajęć dydaktycznych oraz na wniosek studentów	- wprowadzono zasadę uroczystego wręczania listów gratulacyjnych nauczycielom akademickim, którzy uzyskują najwyższe oceny w procesie ankietyzacji
	Na podstawie Uchwały Senatu wdrożono System Zarządzania Kierunkami Studiów w UE	- zlikwidowano różnice w liczbie godzin dydaktycznych pomiędzy studiami stacjonarnymi i niestacjonarnymi - wprowadzono do programu studiów przedmioty specjalnościowe na studiach I stopnia (co najmniej od semestru trzeciego), na studiach II stopnia (co najmniej od semestru drugiego) - wprowadzono wszystkie przedmioty swobodnego wyboru w formie wykładów w wymiarze 15 godzin na studiach stacjonarnych i 9 godzin niestacjonarnych (przydzielono 3 pkt. ECTS) - w programie studiów I stopnia wprowadzono zajęcia z języka obcego w semestrach 1- 4 w wymiarze 30/30/30/30 godzin ćwiczeń na studiach stacjonarnych i 15/15/15/15 godzin

		ćwiczeń na studiach niestacjonarnych z przydzielonymi odpowiednio punktami ECTS w wymiarze 2/2/2/3. (na wszystkich kierunkach studiów realizowane są aktualnie dwa języki obce na studiach I stopnia)
	Na podstawie analizy zaleceń opracowanych podczas przeglądu programów kształcenia przez Kuratora Kierunku i rekomendacji Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzono ujednoczoną listę przedmiotów kierunkowych (np. Filozofia zarządzania). - wprowadzono nowe przedmioty specjalnościowe (np. Marketing w mediach społecznościowych, Logistyka)
2. Monitorowa- nie procesu kształcenia	Na podstawie analizy ocen uzyskanych przez studentów z egzaminów i zaliczeń przedmiotów oraz rekomendacji Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzono systematyczną analizę i ocenę statystycznych wyników egzaminów przedmiotowych dla kierunków i dla poszczególnych osób prowadzących zajęcia. - umożliwiono formułowanie i uwzględnianie opisowych uwag, a także możliwość składania wniosków w ramach prowadzonych badań jakości procesu dydaktycznego
	Na wniosek Kuratorów Kierunków i analizy opinii studentów	- zwiększono udział aktywizujących form prowadzenia zajęć: np. opracowywanie projektów, przygotowanie zespołowych prezentacji, case study, samoocena prac studentów.
	Na podstawie Uchwały Senatu UE w Katowicach wdrożono System Zarządzania Kierunkami Studiów w UE	- dokonano zmiany koncepcji zarządzania kierunkami, m in. poprzez powołanie (obok funkcji kuratora kierunku) - menedżera kierunku (określając jego zadania w zakresie monitorowanie i nadzór nad modyfikacją programów studiów).

	Na podstawie analizy wyników ankiet studenckich dotyczących oceny zajęć dydaktycznych oraz hospitacji zajęć dydaktycznych oraz rekomendacji Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia i studentów	- włączono do przedmiotów „Biznes plan”, „Przedsiębiorczość organizacyjna” oceny biznesplanów i strategii innowacji organizacji przez przedstawicieli praktyki, (np. Windham Loopesko, przedsiębiorca i praktyk z Denver, Colorado, sprawdzał biznesplany). -zwiększono częstotliwość hospitacji zajęć i analizy ich wyników. -dokonano zmiany formularza hospitacji
	Na podstawie analizy realizacji przedmiotowych efektów kształcenia przez nauczycieli akademickich, sylabusów, wyników ankiet studenckich dotyczących zajęć dydaktycznych, a także wymiany dobrych praktyk w zakresie realizacji procesu dydaktycznego na forum poszczególnych katedr.	- wprowadzono systematyczną aktualizację treści kształcenia, doskonalenie metod kształcenia i weryfikacji efektów kształcenia oraz aktualizację zalecanej literatury przedmiotu przez nauczycieli akademickich (znacznym usprawnieniem w realizacji tego procesu stało się wprowadzenie systemu sylabusowego - S4 i Bazus.)
3. Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na etapie dyplomowania	Na podstawie Uchwały Senatu UE w Katowicach wdrożono Systemu Zarządzania Kierunkami Studiów w UE	- wprowadzono Projekt Kurator (Kurator we współpracy z menedżerem kierunku i Dziekanem w sposób ciągły weryfikują, analizują i rekomendują zmiany w zakresie weryfikacji efektów kształcenia)
	Na podstawie analizy wyników procesu dyplomowania - na wniosek promotorów i recenzentów, a także rekomendacji przez właściwe komisje zajmujące się jakością kształcenia	- dokonano zmiany kryteriów oceny prac dyplomowych, które znalazły swoje odzwierciedlenie w recenzji sporządzanej przez promotora i recenzenta, zmieniono wzór druku recenzji prac dyplomowych - wprowadzono zmiany w procesie obliczania końcowego wyniku studiów celem jego obiektywizacji - zlikwidowano na egzaminie dyplomowym z pytania związane z pracą, na rzecz pytań z zakresu nauk o zarządzaniu
	Na podstawie rekomendacji studentów	- wprowadzono okresowe konkursy na najlepsze prace dyplomowe przygotowywane na Wydziale

3.2.

Publiczny dostęp do informacji jest zapewniany przez stronę internetową Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach oraz stronę internetową Wydziału Zarządzania, zgodnie z zasadami publikowania informacji w kanałach Uczelni, szczegółowo opisaną na stronie Uczelni. Za realizację polityki informacyjnej na Uczelni odpowiedzialne jest Biuro Komunikacji Marketingowej. Do jego głównych zadań należą redagowanie i dystrybuowanie informacji w dostępnych kanałach:

- Serwis Uczelni w polskiej wersji językowej: www.ue.katowice.pl i angielskiej www.ue.katowice.pl/EN
- Informacje na ekranach
- Newsletter - Elektroniczny Biuletyn Uczelniany oraz

- Media społecznościowe w tym Facebook

Równocześnie na Uczelni funkcjonuje biuletyn uczelniany „Forum” wydawany w języku angielskim i polskim. Umieszczane są w nim informacje dotyczące bieżących wydarzeń.

Wg informacji uzyskanych w czasie wizytacji na spotkaniu z przedstawicielami Władz Wydziału oraz Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania za wszelkie działania związane z obsługą kanałów informacyjnych, tj. udostępnianie, monitorowanie i aktualizowanie danych odpowiedzialny jest Kierownik Biura Dziekańskiego. Zakres informacji (do umieszczenia na stronie wydziałowej) zgłaszają Władze Wydziału, pracownicy, Samorząd Studencki, Koła Naukowe, studenci, a także przedstawiciele przedsiębiorstw współpracujących z Wydziałem - drogą mailową, telefonicznie lub ustnie.

Ponadto dostępny jest elektroniczny system sylabusowy S4 i Wirtualny Dziekanat. W systemie S4 publikowane są informacje dotyczące treści programowych dla przedmiotów na realizowanych kierunkach, celach dydaktycznych zajęć, literaturze, warunkach zaliczenia, efektach kształcenia dla przedmiotów, ich odniesieniu do efektów dla kierunku oraz sposobach weryfikacji ich osiągnięcia.

Plany zajęć dydaktycznych, programy kształcenia, procedury dotyczące kształcenia są umieszczane na stronie internetowej Wydziału przez pracownika administracji niezwłocznie po ich przyjęciu lub ich zaktualizowaniu przez Radę Wydziału.

Bieżące informacje dla studentów takie jak odwoływanie czy zmiany terminów realizacji zajęć, zmiana terminów konsultacji - na podstawie przesłanych informacji przez pracownika Dział Wsparcia Zespołów Naukowo- Dydaktycznych w porozumieniu z odpowiedzialną osobą w Katedrach – aktualizowane są na stronie internetowej katedry i Wydziału.

Informacje dotyczące procedury odbywania praktyk aktualizowane są przez pracownika administracyjnego na stronach Wydziału, natomiast wszystkie aktualności, oferty praktyk, oferty współpracy z otoczeniem publikowane są na stronie Biura Współpracy z Gospodarką i Absolwentami i należą do jego zadań.

Na stronie internetowej Uczelni znajdują się także aktualne informacje związane z zapewnieniem jakości kształcenia zamieszczane przez wewnętrzne jednostki organizacyjne Uczelni, tj. Biuro Współpracy z Gospodarką i Absolwentami, Biuro Komunikacji Marketingowej, Centrum Kształcenia przez Całe Życie, Dział Parametryzacji i Pozycjonowania Uniwersytetu, COLLEGIUM - Stowarzyszenie Absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.

Na www UE są też dostępne: programy studiów, harmonogramy i plany zajęć wraz ze zmianami, harmonogramy sesji, terminy i miejsca konsultacji, wskazówki organizacyjne itp. Od 2017 r. powyższe informacje są też dostępne za pośrednictwem aplikacji mobilnej UEKatGuide.

Cyklicznie dokonuje się aktualizacji wydziałowej strony w celu zwiększenia jej przejrzystości i czytelności, profili pracowników administracji, zaś w przypadku zmian organizacyjnych, informacji o Wydziale itp. Ponadto na stronie tej znajdują się informacje dotyczące aktualnych wydarzeń, informacje o konferencjach, projektach, wyjazdach zagranicznych i konkursach. Nadzór merytoryczny nad całością sprawuje Kierownik Biura dziekańskiego Wydziału Zarządzania.

Wsparciem dla działań wydziałowych jest wspomniane powyżej Biuro Komunikacji Marketingowej i Centrum Informatyczne, tj. uczelniana komórka zajmująca się obsługą informatyczną strony internetowej, w tym Dziekanatu Wirtualnego.

Oceniając dostęp do informacji z uwagi na różne grupy odbiorców trzeba podkreślić iż strona zawiera specjalne zakładki dla różnych grup odbiorców - kandydatów, studentów, absolwentów, pracowników oraz przedstawicieli biznesu, które zawierają treści

wyselekcjonowane pod kątem ich przydatności dla wskazanej grupy. W zakładce „kandydat” znajduje się opis kierunków oferowanych przez uczelnię, zasady rekrutacji, niezbędne dokumenty, powody, dla których warto wybrać UE w Katowicach, a także opinie absolwentów. Wydział Zarządzania posiada swoją zakładkę, w której znajdują się informacje adresowane do studentów i pracowników a dotyczące dziekanatu, planu zajęć, kalendarza wydarzeń oraz aktualności. Podstawowe informacje o treściach programowych dla przedmiotów na kierunku zarządzanie, celach dydaktycznych zajęć, literaturze, warunkach zaliczenia, efektach kształcenia dla przedmiotów, ich odniesieniu do efektów dla kierunku oraz sposobach weryfikacji ich osiągnięcia zawierają karty opisu przedmiotu, są one dostępne pod adresem <https://web.ue.katowice.pl/sylabusy/kandydat/>. Strona internetowa uczelni została przystosowana do potrzeb osób z niepełnoprównościami, poprzez wprowadzenie możliwości powiększania tekstu oraz zmiany kontrastu. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci wyrazili pozytywną opinię dotyczącą dostępności informacji związanych z tokiem studiów. Studenci nie mają możliwości oceny dostępu do informacji oraz przydatności udostępnianych treści w sposób systemowy, mogą oni zgłaszać ewentualne uwagi do Władz Wydziału lub w dziekanacie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Zarządzania określił i wdrożył zasady (procedury) projektowania i zatwierdzania programów kształcenia. Prowadzi na kierunku *zarządzanie* monitorowanie i okresowe (semestralne) przeglądy programów kształcenia z udziałem interesariuszy wewnętrznych (studentów i nauczycieli akademickich) i zewnętrznych. Systematyczna analiza tego procesu oraz ocena osiągania przez studentów zakładanych efektów kształcenia prowadzi do podejmowania działań doskonalących program kształcenia na ocenianym kierunku, również z uwzględnieniem zapotrzebowania rynku pracy.

Wydział zapewnia również pełny publiczny dostęp do pełnych i aktualnych informacji o programach kształcenia oraz bieżącej realizacji procesu kształcenia, tj. zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach dotyczących toku studiów dla wszystkich grup interesariuszy. Zapewnia również dostęp do warunków rekrutacji dla kandydatów na studia. Strona internetowa zawiera wszystkie niezbędne informacje takie jak m.in.: sylabusy, plany zajęć, regulamin studiów, regulamin przyznawania stypendiów, informacje o domach studenckich, informacje o wymianach studenckich i wsparciu dla osób niepełnosprawnych. Studenci mogą wyrażać opinie dotyczące dostępu do informacji oraz przydatności udostępnianych treści w sposób niesformalizowany.

Dobre praktyki

- Wydział prowadzi działania doskonalące poprzez badania skuteczności procedur postępowania związanych z monitorowaniem oraz okresowym przeglądem programów kształcenia.
- Strona internetowa uczelni została przystosowana do potrzeb osób z niepełnoprównościami, poprzez wprowadzenie możliwości powiększania tekstu oraz zmiany kontrastu.

Zalecenia

- Zaleca się umożliwienie studentom oceny dostępu do informacji oraz przydatności udostępnianych treści w sposób systemowy

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

- 4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry
- 4.2.Obsada zajęć dydaktycznych
- 4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Do minimum kadrowego zgłoszono 23 osoby (9 samodzielnych nauczycieli akademickich, w tym 3 z tytułami naukowymi profesora, oraz 14 doktorów). Każda z tych osób ma dorobek naukowy w obszarze nauk społecznych dziedzinie nauk ekonomicznych, dyscyplinie nauki o zarządzaniu, ale niektóre pozycje dorobku 3 osób można zaliczyć także do dyscypliny ekonomia (2 osoby) lub finanse (1 osoba). Każda z osób zgłoszonych do minimum kadrowego ma zatem dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o zarządzaniu, na której oparto efekty kształcenia, każda ma odpowiednią liczbę godzin zajęć na kierunku i spełnia wymogi formalne, a zatem kwalifikuje się do minimum kadrowego. Wymóg posiadania minimum kadrowego został spełniony. Minimum kadrowe jest tak liczne, że na jedną osobę w tym gronie przypada 37 studentów, czyli znacznie mniej od dopuszczalnych 60.

Według danych przedstawionych przez władze Wydziału zajęcia na kierunku prowadzi 96 nauczycieli akademickich. Nie jest to jednak liczba pełna, bo nie obejmuje osób prowadzących zajęcia organizowane dla całej Uczelni, a zwłaszcza z języków obcych i wf. Wśród tych 96 osób jest 34 samodzielnych nauczycieli akademickich, 49 doktorów i 13 osób bez stopni naukowych. Osoby ze stopniami lub tytułami naukowymi najliczniej reprezentują nauki o zarządzaniu (50 osób), licznie także ekonomię (22 osoby), dość licznie finanse (6 osób), a pojedyncze także prawo, filozofię, socjologię i teologię. Wśród magistrów są przedstawiciele zarządzania (6), finansów i ekonomii (po 3) oraz socjologii. Taki zespół jest wystarczająco liczny i o wystarczająco różnorodnych kwalifikacjach, by można było zapewnić realizację wszystkich zamierzonych efektów kształcenia. Ta różnorodność jest widoczna nie tylko w kilku dyscyplinach w których mieści się dorobek kadry, ale również w obrębie dyscypliny nauki o zarządzaniu, w ramach której są specjaliści z zakresu zarządzania strategicznego, operacyjnego, sieciowego, zwinnego, zarządzania przedsiębiorstwem, zarządzania marketingowego. Dorobek kadry publikowany jest w prestiżowych czasopiśmie krajowych listy B Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego jak i z listy JCR. Wśród kadry są członkowie prestiżowych gremiów naukowych jak Komitetu Statystyki i Ekonometrii PAN, PTE, CK ds. stopni i tytułów naukowych. Także kompetencje dydaktyczne kadry, w tym doświadczenie i opanowanie właściwych metod dydaktycznych i wykorzystywanie współczesnych technologii informacyjnych zasługują na wysokie oceny.

4.2.

Obsady zajęć dokonuje się z poszanowaniem zasady zgodności badań naukowych z treściami programowymi. Nie dostrzeżono przypadków obsad wywołujących istotne zastrzeżenia. Zachowana jest pełna zgodność między dyscypliną, w której mieści się dorobek naukowy nauczyciela prowadzącego przedmiot z zakresem przedmiotu i dyscypliną, z którą ten przedmiot jest związany. Obecną obsadę na podstawie wiedzy o kierunkach badań naukowych kadry można uznać za bardzo dobrą.

4.3.

Polityka kadrowa jest zorientowana na długofalowe budowanie silnych zespołów akademickich, w tym ograniczanie zagrożenia luką pokoleniową. Nabór nauczycieli akademickich odbywa się na zasadach konkursu z silnym akcentem na perspektywę rozwoju naukowego oraz kompetencje dydaktyczne. Nauczyciele akademicy podlegają okresowym ocenom, w których także wiodące są kryteria osiągnięć naukowych i dydaktycznych. Zakres oceny dorobku naukowego i dydaktycznego obejmuje wszystkie ważne, z punktu widzenia oceny rozwoju nauczyciela akademickiego aspekty w tym uwzględniające aktywność międzynarodową. Młoda kadra korzysta z wieloaspektowego wsparcia tak pod postacią opieki ze strony bardziej doświadczonych nauczycieli akademickich, możliwości wykorzystywania

bardzo dobrych warunków dostępu do zasobów bibliotecznych, oprogramowania, warunków lokalowych itd., publikowania we własnych wydawnictwach (w tym anglojęzycznym *Journal of Economics and Management*), a także wsparcia finansowego (pokrycia kosztów badań i publikacji), w ramach którego oryginalnym rozwiązaniem są „granty rektorskie” służące finansowaniu ambitnych przedsięwzięć naukowych.

W ocenie kadry akademickiej istotne znaczenie ma opinia studentów. Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich po zakończeniu cyklu zajęć dydaktycznych. Ocena prowadzona jest w formie ankiety papierowej. Ankiety są anonimowe i przeprowadzane oddzielnie dla przedmiotów oraz rodzajów zajęć. Celem ankiety jest ocena sposobu prowadzenia zajęć przez nauczyciela akademickiego, jego zdyscyplinowanie w prowadzeniu zajęć, dostępność, jasność sformułowanych wymagań oraz stosunek do studenta. Ankieta ewaluacyjna zajęć dydaktycznych zawiera również pytania otwarte dotyczące silnych oraz słabych stron zajęć, a także miejsce na dodatkowe uwagi i sugestie studentów. Wyniki ankiet są analizowane przez Zespół ds. Jakości Kształcenia. Zawarte w ankietach uwagi studentów są przekazywane pracownikom w formie pisemnej. W przypadku negatywnych wyników danego nauczyciela akademickiego Władze Wydziału przeprowadzają rozmowę mającą na celu poprawę jakości wykonywanych przez niego obowiązków dydaktycznych. Wyniki ankiet przesyłane są do Parlamentu Studenckiego Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Ocena nauczycieli akademickich przez studentów stanowi jedno z kryteriów okresowych ocen nauczycieli akademickich. Dodatkowo Parlament Studencki regularnie organizuje plebiscyt na najlepszego prowadzącego "Złote pióro". W ramach plebiscytu studenci mają możliwość nagrodzenia prowadzących, którzy w ich opinii wyróżniają się na tle innych. Plebiscyt zakończony jest uroczystym wręczaniem nagród w 4 kategoriach: przyjaciel studenta, autorytet, kawalarz oraz praktyk.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wymogi dotyczące minimum kadrowego na studia I oraz II stopnia spełniają wymagania merytoryczne oraz określone w przepisach prawa, a liczba nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego na każdym z poziomów kształcenia znacznie przekracza minimalne wymogi w tym zakresie. Zespół nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku jest liczny i pod względem kwalifikacji merytorycznych odpowiednio różnorodny, by zapewnić realizację wszystkich efektów kształcenia, a także posiada wysokie kompetencje dydaktyczne. Kadra prowadząca zajęcia na kierunku zarządzanie ma znaczący dorobek naukowy publikowany w prestiżowych czasopismach naukowych. Wśród kadry są członkowie centralnych gremiów naukowych z wyboru krajowego środowiska naukowego jak Komitet Statystyki i Ekonometrii PAN, PTE, CK ds. stopni i tytułów naukowych. Obsada zajęć dydaktycznych jest właściwa i przestrzega zasady zgodności dorobku naukowego z zakresem prowadzonego przedmiotu. Polityka kadrowa jest jednoznacznie zorientowana na długofalowe doskonalenie kadr, co zapewnia właściwy dobór zarówno z uwagi na potrzeby dydaktyczne jak i naukowe kierunku zarządzanie, w tym tworzenie zespołów badawczych. Kadra akademicka oceniana jest zarówno z uwagi na dorobek naukowy, jak i dydaktyczny a także organizacyjny. Efektem polityki kadrowej jest niewątpliwie wysoka ocena parametryczna Wydziału.

Studenci mają możliwość oceny nauczycieli akademickich po zakończeniu cyklu zajęć dydaktycznych, w formie ankiet papierowych. Wyniki ankiet są przesyłane do Parlamentu Studenckiego. Ocena nauczycieli akademickich przez studentów jest uwzględniana w okresowych ocenach nauczycieli akademickich. Dodatkowo Parlament Studencki regularnie organizuje plebiscyt na najlepszego prowadzącego "Złote pióro".

Dobre praktyki

„Granty rektorskie” jako instrument wspierania ambitnych przedsięwzięć naukowych.

Znaczący udział publikacji kadry w obiegu międzynarodowym

- Parlament Studencki regularnie organizuje plebiscyt na najlepszego prowadzącego "Złote pióro", w ramach którego studenci mają możliwość nagrodzenia nauczycieli akademickich, którzy w ich opinii wyróżniają się na tle innych.

Z

alecenia

Brak.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Misją uniwersytetu jest tworzenie i upowszechnianie wiedzy oraz kształcenie dla gospodarki i administracji, bazujące na najnowszych badaniach naukowych i stosowanych pracach badawczo-rozwojowych prowadzonych w oparciu o kapitał społeczny. Podstawą jej realizacji jest budowa długofalowych relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach na bieżąco współpracuje w różnych obszarach już z ponad 500 firmami oraz innymi instytucjami. Są to zarówno duże przedsięwzięcia pomiędzy korporacjami o zasięgu światowym a wydziałami Uczelni, jak również niewielkie, konkretne inicjatywy na linii naukowiec - małe przedsiębiorstwo, a także z towarzystwami i stowarzyszeniami naukowymi krajowymi (PTE, TNOiK, PNTM, FPE) i zagranicznymi (EURAM, AoM, SMS, BAM) oraz komitetami naukowymi PAN. W celu organizacji i udziału kierunku we współpracy z jednostkami otoczenia biznesowego i instytucjonalnego zostało powołane Biuro Współpracy z Gospodarką i Absolwentami. Biuro Współpracy z Gospodarką i Absolwentami powstało poprzez połączenie: Biura Współpracy z Gospodarką i Otoczeniem Instytucjonalnym oraz Akademickiego Centrum Kariery (ACK). Wykaz umów i porozumień między Uczelnią i poszczególnymi podmiotami zawiera ponad 500 pozycji. Efektem współpracy są: konkursy na najlepsze prace dyplomowe, organizowane konferencje naukowe (np. Jubileuszowa Konferencja Naukowa 2017), otwarte seminaria, praktyki i staże studenckie, dni przedsiębiorstw, warsztaty i szkolenia. Uczelnia od 2014 r. jest partnerem Santander Universidades w ramach sieci 1200 uczelni na całym świecie.

Wydziałowa Rada Biznesu jest głównym ciałem zbierającym partnerów biznesowych z regionu i kraju. Od strony formalnej Rada ma wspomóc Wydział i przygotowuje rekomendacje dotyczące nauczania na kierunku, a także włączania wiedzy z praktyki gospodarczej do programu studiów. Zespół Oceniający PKA spotkał się z członkami Wydziałowej Rady Biznesu i miał sposobność przedyskutować i dowiedzieć się o formach współpracy dotyczących oceny programów studiów, realizacji praktyk i staży zawodowych dla studentów, a także prowadzenia warsztatów, pokazów czy współudziału w organizacji szkoleń, czy konferencji naukowych. Współpraca ta niewątpliwie ma wpływ na podejmowanie tematów badawczych przez pracowników kierunku zarządzanie tematów prac dyplomowych studentów, rozwijanie treści kształcenia przedmiotów specjalnościowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W celu organizacji współpracy z jednostkami otoczenia biznesowego i instytucjonalnego zostało powołane Biuro Współpracy z Gospodarką i Absolwentami. Ponad 500 umów i porozumień między Uczelnią a podmiotami zewnętrznymi wspiera współpracę w ramach: organizowania konferencji naukowych, otwartych seminariów, praktyk i staży studenckich, dni przedsiębiorstw, warsztatów i szkoleń.

Wydziałowa Rada Biznesu jest głównym ciałem zbierającym partnerów biznesowych z regionu i kraju, która wspomaga Wydział i przygotowuje rekomendacje dotyczące nauczania na kierunku, a także włączania wiedzy z praktyki gospodarczej do programu studiów.

Dobre praktyki

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kształcenie umiejętności językowych w zakresie języków obcych odbywa się na obu stopniach studiów. Na studiach stacjonarnych I stopnia jest po 120 godzin zajęć z dwóch języków obcych, a na studiach stacjonarnych II stopnia 60 godzin zajęć z jednego języka. Na studiach niestacjonarnych jest po 60 godzin zajęć z dwóch języków obcych na studiach I stopnia i 15 godzin zajęć z jednego języka na studiach II stopnia. Nauka języka obcego trwa 3 semestry na studiach I stopnia i jeden semestr na studiach II stopnia. W opinii studentów lektoraty, przynajmniej z jednego języka obcego powinny trwać przez cały okres studiów. Studenci są na zajęcia z języków obcych kierowani po testach kwalifikacyjnych, a zatem rozpoczynają je od różnego poziomu, zależnie od wcześniej zdobytego zaawansowania. Rozmowa Zespołu Oceniającego z Kierownikiem Studium Języków Obcych pozwala uznać, iż metody kształcenia są dostosowane do poziomu zaawansowania językowego poszczególnych grup i umożliwiają osiąganie poziomu B2 kompetencji językowych z jednego języka .

Ponieważ na Wydziale prowadzony jest kierunek w całości anglojęzyczny, na kierunku *Zarządzanie* nie uruchomiono pełnej obcojęzycznej ścieżki kształcenia. Jest natomiast bogata oferta przedmiotów w językach obcych do wyboru, lecz niewielu studentów kierunku je wybiera, a przy małej liczbie zapisanych studentów przedmiot nie jest zatwierdzany, np. w roku akademickim 2015/2016 wybrano i zatwierdzono do realizacji 2 takie przedmioty z 34 studentami z ocenianego kierunku łącznie. Od roku akademickiego 2017/2018 wprowadzono obowiązek wyboru przez studenta 4. semestru co najmniej jednego takiego przedmiotu w języku obcym. Są też tzw. wykłady dziekańskie, otwarte dla wszystkich studentów Wydziału. Wykładowcami często są profesorowie z zagranicy (Szwajcaria, Belgia, USA, Austria, Włochy). Od 2009 roku (z wyjątkiem roku 2015) był corocznie 1 taki wykład profesora z zagranicy.

Uczelnia stwarza studentom i pracownikom dobre warunki uczestnictwa w wymianie międzynarodowej w ramach programów ERASMUS+, CEEPUS, MUNDUS, ARIMA, FSS, porozumień bilateralnych i trójstronnych. W związku z tymi programami zawarła ponad 250 umów partnerskich z uczelniami zagranicznymi – w większości europejskimi, ale także spoza Europy, np. USA, Japonia, Tajwan. Studenci znają szczegółowe zasady kwalifikacji, które dostępne są na stronie internetowej uczelni. Proces rekrutacyjny jest przejrzysty i upubliczniony, a zasady rekrutacji dostępne online. W procesie rekrutacyjnym kryteriami kwalifikacji są wyniki w nauce oraz znajomość języka obcego. Procesem rekrutacji kandydatów zajmują się Biuro Współpracy Międzynarodowej, które udziela również niezbędnych informacji oraz wsparcia merytorycznego i organizacyjnego studentom ubiegającym się o udział w wymianie. Efekty kształcenia osiągnięte za granicą są uznawane przez Wydział, co potwierdzili również studenci. W ramach polityki informacyjno-promocyjnej jednostka udostępnia informacje o możliwości wyjazdu również na tablicach

ogłoszeń. Ponadto organizowane są spotkania dla zainteresowanych studentów. W czasie spotkań studenci, którzy wrócili z wymiany opowiadają o swoich doświadczeniach związanych z wyjazdem oraz zachęcają innych studentów do udziału w programie. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci pozytywnie ocenili dostępność i przystępność informacji dotyczących programu ERASMUS+. Studenci kierunku *Zarządzanie* nie wykorzystują jednak w pełni możliwości studiowania w uczelniach partnerskich. W latach akademickich od 2014/2015 do 2016/2017 na studia w ramach programów ERASMUS wyjechało odpowiednio 12, 14 i 7 studentów kierunku do krajów europejskich i 1 na Tajwan w 2016/2017, a na praktyki zagraniczne odpowiednio 4, 4 i 2 osoby. 3 osoby w tym okresie wyjechały na praktyki zagraniczne na podstawie umów trójstronnych. 1 osoba wyjechała na studia w ramach programu FSS. Przyjazdy studentów w ramach takich programów, zwłaszcza ERASMUS, trudno wiązać z kierunkiem, bo przyjeżdżają oni (około 200 osób rocznie) na określone przedmioty z oferty całej Uczelni. Na kierunku jest kilkunastu (w 2016 roku 6 na I stopniu studiów i 7 na II stopniu) studentów zagranicznych na programie polskojęzycznym.

Bardziej intensywnie z możliwości wymiany międzynarodowej korzystają nauczyciele akademicki i pozostali pracownicy, lecz często trudno ich wiązać z jednym kierunkiem. Z minimum kadrowego ocenianego kierunku w 3 ostatnich latach wyjeżdżało kolejno 18, 16 i 17 osób – większość na konferencje naukowe, lecz także w ramach programu ERASMUS, na wykłady otwarte, na szkolenia i w sprawach organizacyjnych. Współpraca międzynarodowa ma bardzo dobry wpływ na jakość pracy naukowej. Udział nauczycieli akademickich w programie TransFormation, doczekał się m. in. publikacji z listy JCR. Przegląd dorobku nauczycieli akademickich wykazał duże udziały publikacji w językach obcych.

Współpraca międzynarodowa ma duże znaczenie dla koncepcji kształcenia i treści programowych. Umożliwia porównanie zakresu oferowanej wiedzy i wymagań stawianych studentom. Obok naturalnego przenoszenia do treści kształcenia zdobywanej za granicą wiedzy i doświadczeń przez nauczycieli akademickich symptomatyczne są wyjazdy pracowników organizacyjnej obsługi Uniwersytetu, Wydziału i kierunku po inspiracje i doświadczenia organizacyjne. Mimo jednak tych starań i dużych możliwości nieznaczny jest stopień wykorzystywania literatury obcojęzycznej w pracach dyplomowych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka prowadząca oceniany kierunek podejmuje działania w celu umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Studenci wizytowanego kierunku na studiach I stopnia uczestniczą w obowiązkowych lektoratach z 2 języków obcych, które trwają przez 3 semestry. Na studiach II stopnia studenci uczestniczą w obowiązkowych lektoratach z jednego języka obcego, które trwają przez 1 semestr. W opinii studentów lektoraty, z przynajmniej jednego języka powinny trwać przez cały okres studiów. Studenci studiów I i II stopnia od roku akademickiego 2017/2018 mają obowiązek wyboru dodatkowego przedmiotu prowadzonego w języku obcym. Jednostka umożliwia także uczestnictwo w wykładach gościnnych prowadzonych w języku obcym przez wykładowców z uczelni zagranicznych. Studenci mają możliwość wyjazdu na praktyki oraz studia w ramach programu ERASMUS+. Uczelnia podejmuje działania mających na celu promowanie programu oraz udziela studentom niezbędnego wsparcia merytorycznego i organizacyjnego podczas całego procesu wymiany międzynarodowej. Proces rekrutacji jest przejrzysty, a zasady kwalifikacji dostępne online. Obserwowany jest wpływ umiędzynarodowienia na jakość pracy naukowej i jakość kształcenia.

Dobre praktyki

- Wysoki udział publikacji obcojęzycznych w dorobku nauczycieli akademickich.

Zalecenia:

- Zaleca się umożliwianie studentom uczestnictwa w lektoratach z przynajmniej jednego języka obcego przez cały okres studiów.
- zorganizowanie kampanii informacyjno-promocyjnej dotyczącej korzyści z mobilności, możliwości w tym zakresie, procedur rekrutacyjnych
- rozważyć wprowadzenie do standardu pracy dyplomowej wykorzystywanie literatury obcojęzycznej

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku mogą się odbywać we wszystkich budynkach dydaktycznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach zlokalizowanych w tym mieście. Takich budynków jest 9, w tym 2 których wykorzystanie jest wygaszane (zamiar rozbiórki i sprzedaż), a ponadto do dyspozycji jest wspólny z Uniwersytetem Śląskim obiekt Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINiBA). W budynkach dydaktycznych jest 6 auli (od około 190 do około 400 miejsc w każdej), 41 sal wykładowych (przeciętnie po około 80 miejsc), 80 sal ćwiczeniowych (przeciętnie po około 35 miejsc), 25 pracowni informatycznych (przeciętnie po 30 stanowisk) – łącznie 8238 miejsc. Sale dydaktyczne mają wyposażenie multimedialne (projektory, komputery, ekrany itd.). Większość budynków wykorzystywanych w procesie kształcenia na ocenianym kierunku znajduje się w zwartym kampusie. Wyraźnie oddalony (około 30 minut marszu) jest tylko obiekt pobankowy.

Studenci mogą korzystać z infrastruktury uczelni również poza godzinami zajęć. W całym kampusie jest dostęp do Internetu, a w jednym z budynków tj. Centrum Nowoczesnych Technologii Informatycznych możliwość pracy „w chmurze”. W 23 pracowniach komputerowych dostępne jest oprogramowanie przydatne w procesach dydaktycznych i działalności badawczej związanej z kierunkiem, w tym statystyczno-ekonometryczne, finansowo-księgowo, do badań operacyjnych, do zarządzania projektami i bardziej wielofunkcyjne (SAP, ERP). Warto zadbać aby to wykorzystywane oprogramowanie znalazło należyte odzwierciedlenie w sylabusach przedmiotów. Infrastruktura Uczelni jest w pełni przystosowana do prowadzenia badań naukowych zarówno z uwagi na wspomaganie informatyczne jak i warunki do pracy.

Większość budynków, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne jest w pełni przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W budynkach są rozwiązania umożliwiające funkcjonowanie osobom z dysfunkcjami ruchu, osobom niewidomym i niedowidzącym, a także niedosłyszącym. W przypadku podjęcia studiów na kierunku *Zarządzanie* przez osobę z niepełnosprawnością narządu ruchu plan zajęć układany jest tak, aby zajęcia odbywały się tylko w budynkach przystosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Jest niezbędne zaplecze socjalne, które jednak lepiej jest rozwiązane w obiekcie obecnie jeszcze adaptowanym niż w starym głównym kampusie, gdzie wyłączenie jednego z budynków spowodowało ubytek tego zaplecza. Mimo pewnych niedogodności związanych z wyłączeniem budynków infrastruktura Uczelni jest rozbudowana, spełnia wymagania BHP i jest dobrze dostosowana do potrzeb ocenianego kierunku.

7.2.

Studenci i pracownicy związani z ocenianym kierunkiem mogą korzystać ze zbiorów systemu bibliotecznego w skład którego wchodzi Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINiBA) należące do Uniwersytetu Śląskiego oraz do Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach CINiBA, a także biblioteki wydziałowe. CINiBA to placówka znakomicie zorganizowana, nowoczesna, której zbiory to około 800 tys. woluminów książek, w tym około 297 tys. woluminów to zbiory biblioteki głównej Uniwersytetu Ekonomicznego. Dostępnych jest ponad 51 tys. książek elektronicznych i około 7,3 tys. czasopism elektronicznych. Biblioteka główna prenumeruje 165 tytułów czasopism polskich i 52 zagranicznych. Udostępnia około 140 baz elektronicznych m.in. ProQuest, EBSCO, Emerald Management, Oxford University Press, Web of Science, Scopus, Wiley, w tym liczne bazy w ramach programu Wirtualnej biblioteki Nauki, a poza nim bazę podręczników IBUK i bazę czasopism JSTOR. W czytelnich CINiBA jest 156 stanowisk komputerowych (w tym przystosowane dla niepełnosprawnych), ponadto dostęp do zasobów elektronicznych jest możliwy także przez zdalne logowanie.

W bibliotekach wydziałowych jest ponad 70 tys. woluminów książek, niektóre czasopisma, są czytelnie, z których jest dostęp do wspomnianych wyżej zbiorów elektronicznych. Biblioteki te nie są jednak czynne w niedziele (od poniedziałku do piątku od 8.00 do 18.00, a w soboty od 9.00 do 15.00), a udostępnienie w niedziele już wcześniej zalecano podczas wizytacji na kierunkach Wydziału Zarządzania.

Przegląd zbiorów bibliotecznego wykazał dostosowanie zbiorów do literatury wskazanej w sylabusach. Jako pełne można także ocenić udostępnienie literatury naukowej.

Zarówno Biblioteka Główna oraz biblioteka wydziałowa są dostępne dla studentów przez 6 dni w tygodniu. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci pozytywnie zaopiniowali dostępność rekomendowanych przez nauczycieli akademickich pozycji oraz godziny otwarcia biblioteki, które w opinii studentów są dostosowane do ich potrzeb.

7.3.

Dziekan i kurator kierunku w sposób ciągły monitorują stan i potrzeby dotyczące infrastruktury, w tym przyjmują uwagi i wnioski. Wywołuje to stan ogólnej dbałości o infrastrukturę. Zasadnicze decyzje służące racjonalizacji infrastruktury podejmują organy kolegialne, a są to decyzje odważne, które służą poprawie jakości i bezpieczeństwa korzystania z zasobów, coraz lepszemu dostosowaniu do potrzeb studentów i pracowników, w tym niepełnosprawnych, ale także racjonalizacji kosztów użytkowania.

Infrastruktura dydaktyczno-naukowa UE w Katowicach jest systematycznie rozwijana w ramach programów rozwojowych i planów inwestycyjnych Uczelni. W 2017 roku wyremontowano skrzydło budynku N, a także otwarto Studencką Strefę Google. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że dostrzegają rozwój i zmiany w infrastrukturze. Ocena infrastruktury uczelni przez studentów nie ma charakteru systemowego studenci mogą zgłaszać ewentualne uwagi do Władz Wydziału oraz w dziekanacie.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Infrastruktura Uczelni jest pojemna i dobrze dostosowana do potrzeb pracy naukowej i dydaktycznej na ocenianym kierunku, mimo że jest na etapie dość gruntownych przemian. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych dostosowane są do potrzeb studentów kierunku zarządzanie. Pracownie komputerowe są dobrze wyposażone w odpowiednie oprogramowanie. Jednostka zapewnia studentom kierunku zarządzanie możliwość korzystania z infrastruktury Uczelni poza godzinami zajęć. Większość budynków, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Biblioteki są zasobne i zapewniają dobry dostęp do zbiorów, w tym wskazanych w sylabusach, lecz w niektórych z ograniczeniami w niedziele. Prace nad rozwojem infrastruktury są systematyczne i

służą doskonaleniu warunków współczesnego kształcenia. Uczelnia nie umożliwia studentom oceny infrastruktury w sposób systemowy. Studenci mogą zgłaszać ewentualne zastrzeżenia dotyczące infrastruktury do Władz Wydziału lub w dziekanacie.

Dobre praktyki

Bardzo dobre współdziałanie z Uniwersytetem Śląskim w prowadzeniu systemu bibliotecznego.

Zalecenia

Rozważyć, mając na uwadze szczególnie studentów niestacjonarnych, umożliwienie korzystania ze zbiorów biblioteczných również w niedziele

- Zaleca się umożliwienie studentom oceny infrastruktury w sposób systemowy, na przykład poprzez wprowadzenie ankiety oceny infrastruktury.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach wdrożony został system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej dla studentów. Wydział zapewnia studentom wsparcie dydaktyczne udzielane przez nauczycieli akademickich. Studenci kierunku zarządzanie mają możliwość odbywania konsultacji z nauczycielami akademickimi podczas wyznaczonych dyżurów oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej. Niektórzy nauczyciele akademicy umożliwiają również konsultacje telefoniczne, co w opinii studentów jest bardzo dobrym rozwiązaniem. Studenci studiów niestacjonarnych obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym przyznali, że zdarzają się przypadki nauczycieli akademickich, którzy prowadzą konsultacje tylko w dni robocze, co stanowi duże utrudnienie dla osób aktywnych zawodowo. Studenci mają dostęp do dodatkowych materiałów dydaktycznych i pomocy naukowych. Nauczyciele akademicy udostępniają studentom materiały za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz poprzez platformę Moodle. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym wyraziły pozytywne opinie dotyczące wsparcia dydaktycznego udzielanego przez nauczycieli akademickich. Niezbędne informacje o przedmiotach znajdują się w kartach przedmiotów, które zawierają cele przedmiotu, metody nauczania i studiowania, treść przedmiotu, efekty kształcenia, sposób ustalenia oceny z przedmiotu oraz literaturę. Nauczyciele akademicy prezentują ich treść podczas pierwszych zajęć, są one również dostępne online. Na kierunku zarządzanie kryteria oceniania w opinii studentów są zrozumiałe i przejrzyste. Studenci są zadowoleni z podejścia nauczycieli akademickich do zajęć oraz z obowiązującego sposobu oceniania. Doskonalenia wymaga, wykorzystywana we wspomaganie procesu kształcenia, platforma Moodle, która w opinii studentów nie funkcjonuje prawidłowo, występują problemy z logowaniem. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym przyznały również, że platforma jest mało intuicyjna oraz „zacina się”. Władze Wydziału poinformowały, że planują modernizację platformy Moodle. Na WZ opiekę dydaktyczną sprawują również Prodziekan ds. Edukacji i Internacjonalizacji oraz Prodziekan ds. Rozwoju, którzy poprzez indywidualne i grupowe spotkania ze studentami poznają ich potrzeby i oczekiwania. Studenci obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym stwierdzili, że otrzymują rzeczywiste wsparcie, zarówno od nauczycieli akademickich a w sprawach organizacyjnych od

prodziekanów. Wszystkich niezbędnych informacji w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym udziela studentom dziekanat. W opinii studentów osoby pracujące w dziekanacie mają odpowiedni zakres wiedzy związanej z procesem kształcenia oraz efektywnie rozwiązują wszystkie ich problemy związane z tokiem studiów. Godziny pracy dziekanatu dostosowane są do potrzeb studentów studiów stacjonarnych kierunku zarządzanie. Studenci studiów niestacjonarnych przyznali, że dziekanat nie jest otwarty w każdy weekend, w którym odbywają się zajęcia. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym wyraziły pozytywną opinię dotyczącą pracowników dziekanatu oraz ich dostępności. Dodatkowo każdy kierunek, rok oraz tryb studiów ma wyznaczonego opiekuna, który zajmuje się przekazywaniem bieżących informacji studentom. Kontakt do opiekunów, wraz z numerem telefonu jest umieszczony na stronie internetowej uczelni. Ponadto każda grupa posiada swojego starostę, który pełni funkcję pośrednika w kontakcie pomiędzy dziekanatem, Władzami Wydziału i studentami. Studenci mogą zgłaszać ewentualne sprawy i problemy za pośrednictwem starosty lub opiekuna kierunku, a także osobiście w dziekanacie, w ich opinii taki system jest efektywny i odpowiada ich potrzebom. W ramach wdrożenia nowych studentów w proces studiowania Wydział organizuje spotkanie adaptacyjne, podczas którego studenci są zapoznawani z regulaminem studiów oraz otrzymują informacje o możliwościach dodatkowych aktywności na Wydziale.

W ramach wsparcia materialnego studenci mogą wnioskować o przyznanie wszystkich świadczeń wskazanych w art. 173 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Przyznawaniem stypendiów zajmują się komisja stypendialna, w której znajdują się przedstawiciele studentów. Wszystkich niezbędnych informacji związanych z pomocą materialną udzielają pracownicy dziekanatu. Dyżury są dostosowane do potrzeb studentów. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym pozytywnie zaopiniowały system przyznawania pomocy materialnej i dostępność osób odpowiedzialnych za proces przyznawania stypendiów. System pomocy materialnej oferowany studentom jest racjonalny i przejrzysty oraz nie występują opóźnienia w wypłacie świadczeń dla studentów wizytowanego kierunku. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że system stypendialny jest dla nich motywacją do osiągnięcia lepszych wyników w nauce.

Wydział wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem społecznym i gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach funkcjonuje Biuro Współpracy z Gospodarką i Absolwentami, które zajmuje się gromadzeniem ofert pracy i praktyk dla studentów, doradztwem indywidualnym, organizowaniem we współpracy z pozostałymi jednostkami Uniwersytetu cykli wykładów oraz spotkań z przedstawicielami biznesu, praktyki gospodarczej oraz administracji publicznej, obsługą administracyjno-techniczną krajowych praktyk studenckich i staży, a także organizowaniem i koordynowaniem szkoleń, warsztatów i treningów z zakresu aktywizacji zawodowej, przedsiębiorczości oraz szkoleń branżowych podnoszących kwalifikacje zawodowe. Biuro prowadzi 2 autorskie projekty, skierowane między innymi do studentów wizytowanego kierunku: Akademia Kariery, projekt mający na celu przygotowanie studentów i absolwentów do samodzielnego funkcjonowania na rynku pracy oraz Akademia Biznesu, cykl szkoleń, warsztatów i spotkań mających na celu poszerzenie wiedzy studentów i absolwentów z zakresu samozatrudnienia. Studenci kierunku zarządzanie na studiach I stopnia uczestniczą w obowiązkowych praktykach. Czas trwania studenckich praktyk zawodowych wynosi 120 godzin. Na Wydziale Zarządzanie funkcję opiekuna praktyk pełni promotor studenta, który jest odpowiedzialny za akceptację planu praktyki oraz jej zaliczenie. Wszystkie niezbędne informacje o praktykach, znajdują się na stronie internetowej uczelni, opis procedury realizacji praktyk został przygotowany w formie infografik, dzięki czemu jest przejrzysty i zrozumiały dla studentów. Wszystkie niezbędne do realizacji praktyk dokumenty są generowane automatycznie, studenci mogą pobrać spersonalizowane dokumenty za pośrednictwem

Wirtualnej Uczelni. Studenci podczas spotkania z zespołem oceniającym stwierdzili, że praktyka zawodowa spełnia ich oczekiwania, a proces organizacji praktyk działa prawidłowo.

Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych, który zajmuje się reprezentowaniem interesów studentów z niepełnosprawnościami, inicjowaniem działań mających na celu stworzenie studentom warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, a także pomocą w rozwiązywaniu bieżących problemów. Na uczelnia działa również Centrum Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, do którego zadań należy podejmowanie działań na rzecz przestrzegania i właściwego traktowania osób z niepełnosprawnościami, doraźna pomoc w zakresie rozwiązywania bieżących problemów, wydawanie opinii dla dziekanów, kierowników jednostek organizacyjnych Uniwersytetu i wykładowców odnośnie trudności organizacyjnych i technicznych związanych z funkcjonowaniem osób z niepełnosprawnościami, inicjowanie i opiniowanie prac adaptacyjnych w budynkach Uniwersytetu, udzielanie pomocy wszystkim jednostkom organizacyjnym w rozwiązywaniu problemów związanych z funkcjonowaniem studentów z niepełnosprawnościami na uczelni, a także informowanie o programach wsparcia, wydarzeniach kulturalnych oraz naukowych. Na kierunku zarządzanie studiuje obecnie 15 osób z niepełnosprawnością. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie w sferze dydaktycznej, materialnej oraz socjalno-bytowej. Studenci z niepełnosprawnościami mogą liczyć na indywidualną organizację studiów, zmianę formy egzaminu, dzielenie materiału zaliczeniowego na mniejsze partie, wydłużenie czasu zdawania egzaminu, korzystanie ze wsparcia tłumacza migowego, pomoc asystenta, a także wsparcie psychologa. Uczelnia organizuje również dodatkowe kursy językowe, szkolenia, warsztaty oraz zajęcia wyrównawcze z wychowania fizycznego dla studentów z niepełnosprawnościami. Pracownicy administracyjni regularnie przechodzą specjalne szkolenia mające na celu uświadamianie o potrzebach i problemach osób z niepełnosprawnościami, a także szkolenia z zakresu obsługi i wsparcia studentów z niepełnosprawnościami. Zgodnie z regulaminem pomocy materialnej studenci posiadający orzeczenie o niepełnosprawności mogą otrzymać stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach w sposób systemowy i sformalizowany bada problemy i potrzeby osób z niepełnosprawnościami. W ramach ankiety prowadzonej przez Centrum Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, studenci z niepełnosprawnościami wyrażają opinię dotyczącą oczekiwanego wsparcia.

Na Wydziale Zarządzania funkcjonuje 8 kół naukowych, do których przynależność uzależniona jest wyłącznie od zainteresowań studenta. Wydział zapewnia członkom kół naukowych wsparcie finansowe i merytoryczne. Koła naukowe realizują projekty mające na celu nawiązanie współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym, spotkania z przedstawicielami świata biznesu i nauki, a także organizują konferencje naukowe. Efektem ich działań jest możliwość zdobywania i pogłębiania wiedzy, zarówno członków kół jak i studentów kierunku zarządzanie. Podczas spotkania z zespołem oceniającym członkowie kół naukowych pozytywnie zaopiniowali wsparcie merytoryczne oraz finansowe zapewniane przez Wydział. W ramach wsparcia naukowego studentów, Wydział stworzył Program Tutoringu Akademickiego, który ma za zadanie wspierać oraz motywować studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w poszukiwaniu drogi indywidualnego rozwoju naukowego i zawodowego. Turing polega na trwającej rok indywidualnej i systematycznej współpracy studenta i tutora. W ramach tutoringu student uczestniczy w 8 tutorialach oraz przygotowuje pracę pisemną o charakterze akademickim/naukowym na temat ustalony z tutorem. W roku akademickim 2017/2018 w Programie uczestniczy 2 studentów kierunku zarządzanie.

Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach funkcjonuje Parlament Studencki, który realizuje projekty o charakterze kulturowym, integracyjnym i rozrywkowym oraz uczestniczy w działaniach organów kolegialny uczelni oraz Wydziału. Przedstawiciele Parlamentu obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym przyznali, że mają zapewnione

odpowiednie wsparcie ze strony uczelni. Mogą oni korzystać z infrastruktury Uniwersytetu, mają zapewnione biuro oraz środki finansowe na działalność. Studenci kierunku zarządzanie mają również możliwości rozwijania swoich zainteresowań pozanaukowych. Na uczelni działa AIESEC, Akademicki Związek Sportowy, Erasmus Student Network, Europejskie Forum Studentów AEGEE Katowice, Katolicki Związek Akademicki „Gaudeamus”, Klub IGO, Niezależne Zrzeszenie Studentów, Organizacja Studencka International Student Organization, Organizacja Studencka „Paneuropa”, Studencka Organizacja Public Relations „PRogress”, Studencka Organizacja Wspierania Inicjatyw „InPuls”, a także Śląskie Studenckie Forum Business Centre Club.

W ramach wspierania mobilności krajowej studentów Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach uczestniczy w programie Mosty Ekonomiczne oraz Transekonomik. Program Mosty Ekonomiczne umożliwia studentom 4-dniowy wyjazd na inną uczelnię ekonomiczną w Polsce. Podczas wymiany uczestnicy mają możliwość poznania studentów z innych miast, uczestniczą w warsztatach, szkoleniach, a także zwiedzają ciekawe miejsca i poznają inne miasto. W ramach programu Transekonomik studenci Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach mogą skorzystać z możliwości spędzenia jednego semestru studiów w jednej z partnerskich uczelni ekonomicznych w Polsce. W ostatnich 3 latach w programie wzięło udział 2 studentów kierunku zarządzanie.

W ramach systemu informowania studentów o możliwościach wsparcia oraz nadchodzących wydarzeniach, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach stworzył aplikację mobilną „myUE”. Aplikacja ma na celu pomoc w utrzymywaniu kontaktów pomiędzy uczelnią, studentami, kandydatami, pracownikami i absolwentami. Dzięki aplikacji studenci mają dostęp do ogłoszeń z dziekanatu, aktualności z uczelni, mapy kampusu, kontaktu do wykładowców, a także planu zajęć.

Skuteczność systemu wsparcia dydaktycznego oraz administracyjnego dla studentów jest systematycznie badana oraz w miarę możliwości zasobowych i finansowych Wydziału udoskonalana. Wsparcie dydaktyczne jest przez studentów oceniane w ramach ankiety ewaluacyjnej zajęć dydaktycznych, która zawiera pytania dotyczące użyteczności udostępnianych materiałów dydaktycznych oraz konsultacji. Skuteczność systemu wsparcia administracyjnego jest badana w ramach ankiety oceny pracy dziekanatów. Ankieta zawiera pytania dotyczące godzin pracy dziekanatu, czasu oczekiwania, szybkości załatwiania spraw, a także kompetencji pracowników oraz ich uprzejmości. Badanie jest prowadzone co 5 lat, na losowo wybranej próbie studentów Wydziału. Ostatnie badanie odbyło się w roku akademickim 2013/2014, wzięło w nim udział w sumie 185 studentów Wydziału Zarządzania. Osoby obecne na spotkaniu z zespołem oceniającym nie uczestniczyły w badaniu, studenci przyznali, że chcieliby mieć możliwość oceny obsługi administracyjnej w sposób sformalizowany. Studenci mogą zgłaszać ewentualne uwagi dotyczące obsługi administracyjnej do Prodziekana ds. Edukacji i Internacjonalizacji oraz Prodziekana ds. Rozwoju.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

System opieki dydaktycznej i materialnej jest dostosowany do potrzeb studentów Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach. Studenci mogą liczyć na wsparcie dydaktyczne ze strony nauczycieli akademickich. Studenci studiów niestacjonarnych obecni na spotkaniu z zespołem oceniającym przyznali, że zdarzają się przypadki nauczycieli akademickich, którzy prowadzą konsultacje tylko w dni robocze, co stanowi duże utrudnienie dla osób aktywnych zawodowo. Niezbędne wsparcie związane z tokiem studiów studenci otrzymują od pracowników dziekanatu oraz prodziekanów. Doskonalenia wymaga platforma Moodle, która w opinii studentów nie działa prawidłowo. Na uczelni funkcjonuje efektywny system pomocy materialnej. Podczas spotkania z zespołem oceniającym studenci przyznali, że

system stypendialny jest dla nich motywacją do osiągania lepszych wyników w nauce. Na UE w Katowicach funkcjonuje Biuro Współpracy z Gospodarką i Absolwentami, które zajmuje się gromadzeniem ofert pracy i praktyk dla studentów, doradztwem indywidualnym, organizowaniem dodatkowych wykładów, szkoleń, treningów, spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także prowadzeniem autorskich projektów takich jak Akademia Kariery oraz Akademia Biznesu. Studenci kierunku zarządzanie na studiach I stopnia uczestniczą w obowiązkowych praktykach zawodowych. W ich opinii proces organizacji praktyk działa poprawnie. Jednostka efektywnie wspiera studentów z niepełnosprawnościami w sferze dydaktycznej, materialnej oraz socjalno-bytowej. Osoby z niepełnosprawnościami mogą liczyć na wsparcie Pełnomocnika Rektora ds. osób niepełnosprawnych, Centrum Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz pracowników dziekanatu WZ. Na Wydziale Zarządzania funkcjonują koła naukowe, ich członkowie mają zapewnione wsparcie finansowe i merytoryczne. W ramach wsparcia naukowego studentów Wydział stworzył Program Tutoringu Akademickiego, który ma za zadanie wspierać oraz motywować studentów w poszukiwaniu drogi indywidualnego rozwoju naukowego i zawodowego. Władze wspierają Parlament Studencki, który realizuje projekty o charakterze kulturowym, integracyjnym oraz rozrywkowym, także uczestniczy w działaniach organów kolegiatny Wydziału oraz uczelni. W ramach wspierania mobilności krajowej studentów Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach uczestniczy w programie Mosty Ekonomiczne oraz Transekonomik. Uczelnia efektywnie informuje studentów o możliwościach wsparcia oraz bieżących wydarzeniach dzięki aplikacji mobilnej „myUE”. Skuteczność systemu wsparcia dydaktycznego jest systematycznie badana w ramach ankiety ewaluacyjnej zajęć dydaktycznych. Wydział prowadzi również ankietę oceny pracy dziekanatów, badanie odbywa się co 5 lat, na losowo wybranej próbie studentów Wydziału. Studenci mogą zgłaszać ewentualne uwagi dotyczące obsługi administracyjnej do Władz Wydziału.

Dobre praktyki

- Pracownicy administracyjni regularnie przechodzą specjalne szkolenia w zakresie potrzeb i problemów osób z niepełnosprawnościami, a także szkolenia z zakresu obsługi i wsparcia studentów z niepełnosprawnościami.
- W ramach wsparcia naukowego studentów, Wydział stworzył Program Tutoringu Akademickiego, który ma za zadanie wspierać oraz motywować studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach w poszukiwaniu drogi indywidualnego rozwoju naukowego i zawodowego.
- Wszystkie dokumenty niezbędne do realizacji praktyk są generowane automatycznie, studenci mogą pobrać spersonalizowane dokumenty za pośrednictwem Wirtualnej Uczelni.
- Na Uniwersytecie Ekonomicznym w Katowicach funkcjonuje aplikacja mobilna „myUE”, dzięki której studenci są informowani o możliwościach wsparcia oraz bieżących wydarzeniach na uczelni.

Zalecenia

- Zaleca się dostosowanie terminów konsultacji do potrzeb studentów niestacjonarnych
- Zaleca się dostosowanie dni pracy dziekanatu do potrzeb studentów niestacjonarnych, tak aby był on otwarty podczas każdego weekendu, w którym odbywają się zajęcia dla studentów wizytowanego kierunku.
- Zaleca się zintensyfikowanie działań mających na celu modernizację platformy Moodle.
- Zaleca się zwiększenie częstotliwości przeprowadzania ankiety oceny pracy dziekanatów oraz umożliwienie wszystkim studentom jej wypełnienie, na przykład poprzez udostępnienie kwestionariusza za pośrednictwem Internetu.

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Zapewnienie udziału pracodawców przy opracowywaniu planów i programów studiów	Powołano Radę Programową kierunku z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego
Ograniczenie liczebności grup seminaryjnych	Zredukowano liczby grup seminaryjnych przypadających na jednego promotora. Obecnie grupy mogą liczyć maksymalnie 10 studentów, promotor maksymalnie może prowadzić 45 seminarzystów. W przypadku przekroczenia tej liczby, promotor jest zobowiązany do zwrócenia się o zgodę do właściwego prorektora (Na Wydziale Zarządzania brak takich przypadków). W praktyce, obecnie na jednego prowadzącego seminarium przypada 3-15 seminarzystów. Wynika to ze zredukowania liczby studentów, usamodzielnienia się wielu osób na Wydziale, a także uruchomienia możliwości prowadzenia seminariów licencjackich przez pracowników ze stopniem naukowym doktora. Wprowadzone działania spowodowały zmniejszenie liczebności grup seminaryjnych i poprawiły kontakt między promotorami a seminarzystami.
Wprowadzenie ocen częściowych dla każdego pytania na egzaminie dyplomowym	Zalecenie było przedmiotem posiedzenia Senackiej Komisji ds. Dydaktyki i Jakości Kształcenia. Szablon protokołu egzaminacyjnego pozostał bez zmian, natomiast przewodniczący komisji egzaminacyjnej zaleca komisji, aby ocena z odpowiedzi była średnią z trzech pytań zadawanych podczas obrony. Ocena z odpowiedzi liczy się tylko w 10% do oceny końcowej na dyplomie, stąd senacka komisja nie zaleciła dalszego jej częściowania, uznając, że największą wagę na egzaminie ma wiedza studenta weryfikowana odpowiedzią na wylosowane zagadnienie z kanonu nauk o zarządzaniu. Praktyka egzaminów dyplomowych potwierdza tę opinię. Oceny niedostateczne z egzaminów dyplomowych wynikają głównie z negatywnych ocen odpowiedzi na zagadnienia związane z kanonem nauk o zarządzaniu. W celu poprawy realizacji efektów kształcenia, na Wydziale Zarządzania zdecydowanie odchodzi się od premiowania odpowiedzi na tzw. „pytania z pracy”.
Opracowanie polityki „jakości kształcenia”	Opracowano nową wersję Polityki Jakości, którą włączono w Politykę Dydaktyczną UE (punkt 7 w dokumencie określającym politykę dydaktyczną) oraz do opracowanego Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, systematycznie ujmującego zagadnienia jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania. Dodatkowo, uchwałą Senatu wprowadzono system zarządzania kierunkami studiów, w którym opisano procedury zwiększające jakość kształcenia. Ocena jakości kształcenia została rozszerzona o ewaluację pracy dziekanatu, w wyniku której dokonano reorganizacji i usprawnień pracy dziekanatu (dyżury weekendowe dla studentów niestacjonarnych, odrębne

	<p>stanowiska tzw. <i>front office</i> dla studentów, stanowisko ds. stypendiów, elektroniczne szablony podań, internetowe zapisy na seminaria, itp.).</p> <p>Powołano Biuro Obsługi Osób Niepełnosprawnych, które rozwiązuje problemy grupy studentów z niepełnosprawnościami (ergonomia studiowania, asystent studenta, szczególne warunki przeprowadzania egzaminu, itp.). Regulacje związane z udogodnieniami dla studentów zapisano w Regulaminie Studiów. Zgodnie z zaleceniami PKA, wyniki badań ankietowych nauczycieli akademickich są przekazywane kuratorowi kierunku, a także udostępniane zainteresowanym studentom na wniosek Parlamentu Studenckiego. Studenci zgłaszający problemy kierują ustne lub pisemne wnioski do Dziekana, który obliguje kuratora kierunku do podjęcia kroków mających na celu rozwiązanie problemu (np. powtarzająca się niska ocena prowadzonych zajęć, spóźnienia na zajęcia, brak dostępności na konsultacjach, zbyt duży odsiew studentów przy egzaminowaniu, itp.). Tego typu przypadki występują jednak bardzo sporadycznie, studenci z reguły od razu alarmują władze Wydziału oraz właściwego Prorektora, co skutkuje podjęciem kroków naprawczych. Sprzężenie zwrotne działa, co ilustrują poniższe egzemplifikacje. Przykład z ostatniego semestru: niska ocena zajęć – kurator kierunku obliguje kierownika katedry do rozmowy z pracownikiem i diagnozy sytuacji - na podstawie diagnozy kurator wnioskuje o przeszkolenie pracownika – pracownik zapisuje się na szkolenie ds. tutoringu akademickiego w ramach uczelnianego projektu podnoszenia kompetencji zawodowych pracowników.</p> <p>Przykład sprzed dwóch lat: studenci skarżą się na zbyt wysoki poziom egzaminu i duży odsiew – prorektor wnioskuje do egzaminatora o wyznaczenie dodatkowych terminów - studenci poprawiają wyniki.</p> <p>Przykład sprzed roku: studentka skarży się na egzaminującą – dziekan przeprowadza rozmowy ze stronami – w wyniku diagnozy okazuje się, że studentka się nie przygotowała, a brak wiedzy rekompensuje skargą na poziom egzaminu – wyznaczony zostaje dodatkowy termin.</p> <p>Przykład z września 2017: Studenci alarmują, że wykładowca nie pojawił się na zajęciach - Dziekan przeprowadza rozmowę z kierownikiem katedry – zostaje zaplanowany termin odrobienia zajęć.</p>
<p>Udostępnianie zbiorów dla studentów niestacjonarnych.</p>	<p>Od roku 2012 Uczelnia dysponuje nowoczesną biblioteką CINIbA (wspólne księgozbiory z Uniwersytetem Śląskim), co znacznie zwiększyło zawartość księgozbioru, dostępność książek, możliwości całodobowych zwrotów, korzystanie z pomieszczeń przez większość czasu w tygodniu. Ponadto cały czas działają Biblioteki Wydziałowe zlokalizowane w budynku CNTI z dostępnością dla studentów niestacjonarnych (sobota). Dodatkowo, systematycznie postępująca digitalizacja zbiorów i dostępność do coraz większej liczby elektronicznych baz danych</p>

	umożliwia dostęp do znacznych zasobów biblioteki online z czytelni na terenie uczelni, jak i terminali domowych studentów.
Brak dokumentów stypendialnych w teczkach studentów (komasacja w dziale, który zajmuje się tylko i wyłącznie stypendiami.	Ze względu na objętość dokumentacji stypendialnej (obszerny wniosek, załączniki poświadczające status studenta) na podstawie zalecenia komisji zdecydowano, że w tezcze studenta zamieszczony jest dokument z syntetyczną informacją o statusie stypendialnym studenta, decyzji Wydziałowej Komisji Stypendialnej, zaś obszerne dokumenty stypendialne pozostaną w oddzielnej komórce dziekanatowej.
Zapewnienie bezprzewodowego Internetu (EDUROAM)	Od roku 2012 włączono projekt EDUROAM - ogólnouczelnianą sieć bezprzewodową z pełnym uruchomieniem infrastruktury informatycznej w budynku CNTI. Dostęp do sieci jest możliwy również w budynku A, gdzie zlokalizowany jest Wydział Zarządzania.
Wzbogacenie programu studiów w przedmioty wykorzystujące ilościowe metody analizy danych	Na Wydziale zwiększono liczbę przedmiotów wykorzystujących ilościowe metody analizy danych. Studenci kierunku „Zarządzanie” mogą dobrać do programu studiów przedmioty ilościowe z puli przedmiotów swobodnego wyboru, zarówno w języku polskim i angielskim.
Uzupełnienie dokumentacji w Umowie Student-Uczelnia	Obecnie wraz z umową student otrzymuje Informator, w którym znajdują się niezbędne akty prawne, m. in. Regulamin Studiów, Regulamin opłat za dodatkowe usługi edukacyjne, Zarządzenie Rektora ws. wysokości opłat, Zarządzenie Rektora ws. wysokości opłat za naukę w języku angielskim. Wszystkie akty prawne znajdują się na stronie internetowej. Formalności te są corocznie aktualizowane
Poprawa ankiety ewaluacyjnej, zwiększenie wykorzystania jej wyników.	Ankieta ewaluacyjna została dwukrotnie poprawiona, m. in. na podstawie konsultacji z Parlamentem Studenckim (rok 2010, 2011), kuratorami kierunków (rok 2014). Obecnie trwają prace nad nowym systemem ankietyzacji. Informacje zwrotne z ankiet udostępniane są regularnie kuratorowi kierunku, który ma za zadanie dokonać systematycznej analizy i przedstawić ją w raporcie kuratora prezentowanym i przyjmowanym przez Radę Wydziału, a także podjąć działania doskonalące (indywidualne rozmowy z wykładowcami, pisemna informacja do kierownika katedry, wnioski na Radę Wydziału dotyczący zmiany treści przedmiotu, programu studiów, modyfikacji specjalności, zmiany egzaminatora, itp.).